

UAB „Statybos projektai“
Linkmenų42-8, Vilnius
Įm. k. 300626181
PVM mok. kodas
LT100003474513

Tel. 8 659 44684
El.p. info@statybosprojektai.com
a.s LT757300010098080644
AB bankas „Swedbank“

Projekto pavadinimas	KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS
Statinio (statinių) adresas	VARĖNOS R. SAV., VALKININKAI, VILNIAUS G. 13
Projekto Nr.	0286-01-TP-SO
Projekto etapas	TECHNINIS PROJEKTAS
Kategorija	YPATINGASIS STATINYS (UNIK. NR. 3897-3003-3019)
Statybos rūšis	STATINIO REKONSTRAVIMAS
Naudojimo paskirtis	KULTŪROS PASKIRTIES PASTATAI (7.10.)
Projekto dalis	PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO
Laida	0
Tomas	X
Statytojas	VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ
Užsakovas	VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS

Įmonės pavadinimas	Pareigos	Vardas, Pavardė	Parašas
	Direktorius	Romas Kerulis	
	SPV (18319)	Romas Kerulis	
	SPDV (36754)	Romas Kerulis	

Vilnius, 2022

PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

EIL. NR.	BYLOS (SEGTUVO) ŽYMUO	LAIDA	PAVADINIMAS	PASTABOS
1.	0286-01-TP-BD	0	Bendroji	Tomas I
2.	0286-01-TP-SP	0	Sklypo sutvarkymo	Tomas II
3.	0286-01-TP-SA	0	Statinio architektūra	Tomas III
4.	0286-01-TP-SK	0	Statinio konstrukcijos	Tomas IV
5.	0286-01-TP-ŠV	0	Šildymas, vėdinimas	Tomas V
6.	0286-01-TP-E	0	Elektrotechninė	Tomas VI
7.	0286-01-TP-SG	0	Šilumos gamyba ir tiekimas	Tomas VII
8.	0286-01-TP-GSS	0	Gaisro aptikimo ir signalizavimo	Tomas VIII
9.	0286-01-TP-GS	0	Gaisrinės saugos	Tomas IX
10.	0286-01-TP-SO	0	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo	Tomas X
11.	0286-01-TP-KS	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo	Tomas XI

0	2022-09	STATYBOS LEIDIMUI (KONKURSUI)			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR KEITIMO PAVADINIMAS			
KVAL. DOK. NR.			KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
18319	SPV	R. KERULIS	PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	LAIDA	
36754	SPDV	R. KERULIS		0	
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS: VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ UŽSAKOVAS: VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS		DOKUMENTO ŽYMUO: 0286-01-TP-SO.PSŽ	LAPAS	LAPŲ
				1	1
					2

BYLOS DOKUMENTŲ ŽINIARAŠTIS
TEKSTINIŲ DOKUMENTŲ ŽINIARAŠTIS

DOKUMENTO ŽYMUO	LAIDA	DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAPO NR.
	0	Viršelis	1
0286-01-TP-SO.PSŽ	0	Projekto sudėties žiniaraštis	2
0286-01-TP -SO.BSŽ	0	Bylos sudėties žiniaraštis	3
0286-01-TP -SO.AR	0	Aiškinamasis raštas	4-29

BRĖŽINIŲ ŽINIARAŠTIS

DOKUMENTO ŽYMUO	LAIDA	DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAPO NR.
0286-01-TP -SO.B-01	0	Statybvietės planas M 1:500	30
0286-01-TP -SO.B-02	0	Transporto judėjimo schema	31

0	2022-12	STATYBOS LEIDIMUI (KONKURSUI)		
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR KEITIMO PAVADINIMAS		
KVAL. DOK. NR.			KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS	
18319	SPV	R. KERULIS	BYLOS SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	
36754	SPDV	R. KERULIS		
			LAIDA	
			0	
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS: VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ UŽSAKOVAS: VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS		DOKUMENTO ŽYMUO:	
			0286-01-TP-SO.BSŽ	
			LAPAS	LAPŲ
		1	1	
		3		

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Bendroji dalis

Kultūros paskirties pastato Vilniaus g. 13, Valkininkuose, rekonstravimo pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo projektas parengtas vadovaujantis sekančiais norminiais dokumentais:

- 1) Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymą;
- 2) Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. AI- 595
- 3) Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymą;
- 4) Lietuvos Respublikos darbo kodeksą;
- 5) Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatus;
- 6) Lietuvos Respublikos statybos įstatymą;
- 7) STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
- 8) STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- 9) STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;
- 10) STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“;
- 11) DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“;
- 12) „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“;
- 13) Statybos aikštelės priešgaisrinės saugos instrukcija;
- 14) „Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės“

2. Objekto charakteristika

Statinių grupės (komplekso pavadinimas): KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS

Statybos vieta: VARĖNOS R. SAV., VALKININKAI, VILNIAUS G. 13

Projekto stadija: TECHNINIS PROJEKTAS

Statybos rūšis: STATINIO KAPITALINIS REMONTAS

Objekto paskirtis: KULTŪROS PASKIRTIES

Statinio kategorija: YPATINGASIS

PROJEKTUOJAMŲ STATINIŲ PAGRINDINĖS CHARAKTERISTIKOS

PRIEŠ REKONSTRUKCIJĄ	PO REKONSTRUKCIJOS
Bendras plotas – 875,32 m ²	Bendras plotas – 649,59 m ²
Naudingasis plotas – 710,05 m ²	Naudingasis plotas – 484,32 m ²
Tūris –4189 m ³	Tūris –3595 m ³

0	2022-09	STATYBOS LEIDIMUI (KONKURSUI)			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR KEITIMO PAVADINIMAS			
KVAL. DOK. NR.		KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS			
18319	SPV	R. KERULIS		LAIDA	
36754	SPDV	R. KERULIS			
				0	
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS: VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ UŽSAKOVAS: VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS		DOKUMENTO ŽYMUO: 0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ
				1	26
				4	

Situacijos schema

Pastato konstrukcijų ir inžinerinių tinklų būklės vertinimas

Atliktas esamų inžinerinių sistemų vizualinis įvertinimas. Pastatas - statytas 1973 metais. Pastatas dviejų aukštų.

Eil. Nr.	Inžineriniai tinklai	Vertinimas
1	Šildymo tinklai, šilumos gamyba	Pastatas šiuo metu šildomas skysto kuro katilais. Skysto kuro talpa sumontuota lauke. Katilas pasenęs, neekonomiškas. Radiatoriai seni, špyžiniai. Vizualinė būklė bloga. Reikalinga keisti šilumos šaltinį ir šildymo sistemą į naują, atsižvelgiant į pasikeitusius šilumos nuostolius.
2	Vandentiekio tinklai	Pastato rūsyje įrengtas vandens apskaitos mazgas. Vandentiekis privestas prie sanmazgų. Tinklų būklė patenkinama
3	Nuotekų tinklai	Nuotekų tinklai išvedžioti ketiniais vamzdžiais. Būklė patenkinama.
4	Lietaus nuotekų tinklai	Nuo plokščio stogo lietaus vanduo lietvamzdžiais nuvestas į sklypo teritoriją. Lietvamzdžiai, latakai surūdiję ir turi būti keičiami naujais. Lietaus vanduo nuleidžiamas į sklypo teritoriją, nes Valkininkuose nėra ventralizuotų lietaus tinklų
5	Vėdinimo sistema	Patalpų vėdinimo sistema natūrali. Iš sanmazgų stačiakampiais ortakiais vėdinimas išvestas virš stogo. Salėje ir kitose patalpose vėdinimas per varstomus langus
6	Elektros tinklai	Elektros instaliacija patenkinamos būklės

Trumpas sprendinių pagal projekto dalis aprašymas

Kultūros paskirties pastato projektavimas vykdomas dviem atskirais etapais. Pirmame projektavimo etape (šis projektas) numatyta nugriauti dalį esamo kultūros paskirties pastato, apšiltinti likusią nenugriautą pastato dalį, sutvarkyti sklypą, kiti smulkūs darbai pastato viduje. Antrame projektavimo etape (atskirai rengiamas projektas) numatoma atlikti vidaus patalpų išplanavimo pakeitimą ir vidaus patalpų remontą keičiant vidaus vandentiekį, nuotekas, apšvietimą, vėdinimą ir kitus inžinerinius tinklus. Antro projektavimo etapo projekte bus numatyti sprendiniai, leisiantys pritaikyti pastato vidų žmonėms su

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	2	26	0
			5

negalia: bus naujai įrengti sanmazgai ZN, įrengiamas keltuvas patekimui ant scenos. Taip pat bus įrengiamas norminis sanmazgų kiekis pastate.

Šiuo metu pateikiamas, ekspertuojamas tik pirmo projektavimo etapo projektas.

Projektiniai sprendiniai

Griovimo darbai. Griaunama nenaudojama pastato dalis iki pamatų paliekant esamą perdangą virš rūsio ir dalį pirmo aukšto sienų (tarp ašių E-G). Griaunamojoje pastato dalyje bus įrengiama lauko scena renginiams, kurie vyks lauke (virš esamos rūsio perdangos). Apsaugai nuo vėjo paliekama dalis esamų pastato sienų, kurios aptaisomos fasadine plokšte. Griaunamas esamas nenaudojamas kaminas.

Sklypo sutvarkymas. Teritorija prie kultūros paskirties pastato iš Vilniaus g. pusės tavrkoma. Įrengiami nauji takai, klojama trinkelų danga, įrengiami pandusai.

Nuogrinda, cokolio šiltinimas. Demontuojama esama nuogrinda, atkasamas pamatas ne mažiau kaip 1,2 metro. Cokolis ir pamatas nuvalomas nuo sukibimą mažinančių medžiagų: seno tinko, dažų sluoksnio, dulkių, Pamatas šiltinamas iš išorės EPS 100 polistireniniu putplasčiu 200 mm storium, kurio $\lambda_D = 0,035 \text{ W/mK}$. Apšiltintos konstrukcijos visuminė šiluminė varža $R_s = 5,787 \text{ m}^2\text{K/W}$. Aplink pastatą įrengiama betoninių trinkelų nuogrinda. Nuogrindos plotis – 500 mm. Sutvarkoma pagrindinio įėjimo aikštelė, įrengiamas pandusas. Pakeičiamos batų valymo grotelės. Atkuriamas veja, pažeista dėl nuogrindos atkasimo.

Fasadų šiltinimas. Montuojami pastoliai. Demontuojamos visos esamos lauko palangės, apskardinimas, lauko fasado elementai: apšvietimas, vėliavų tvirtinimais, antenos ir t.t.

Apšiltinamos pastato sienos ir įrengiama vėdinamo fasado apdaila. Siena šiltinama 180 mm mineraline vata, kurios $\lambda_D = 0,034 \text{ W/mK}$ ir 30 mm mineralina vata, kurios $\lambda_D = 0,033 \text{ W/mK}$. Apšiltintos sienos konstrukcijos sienos visuminė šiluminė varža R_s (įvertinant metalinius tvirtiklius) = $5,464 \text{ m}^2\text{K/W}$. Apdailai naudojamos fibrocementinės plokštės. Naudojamos medžiagos turinčios ETL (Europos techninį liudijimą) ar įvertinimą (ETI). Balkonuose ties balkonų įstiklinimu montuojamos laminuotos vidaus palangės. Sienos atitinka I kategorijos atsparumą smūgiams. Sienas šiltinti ne žemesnės kaip B–s3, d0 degumo klasės statybos produktais

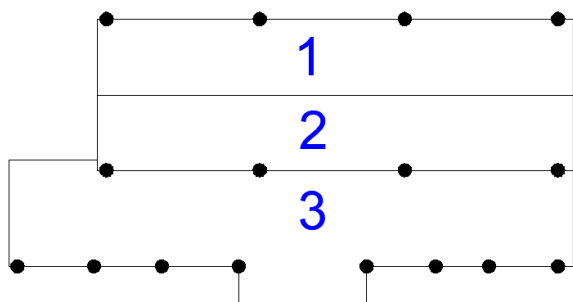
0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	3	26	0 6

Plokščio stogo šiltinimas. Demontuojamas esamas parapetų ir vėdinimo šachtų apskardinimas. Stogas nuvalomas nuo šiukšlių, pabarstų. Drėgnos vietos išdžiovinamos. Užlydomos esamos pūslės. Stogui, kur reikia, įrengiamas nuolydis iš smulkaus keramzito. Šiltinamas stogas 150 mm putų polistirolo EPS 100 $\lambda_D=0,035$ W/mK ir 40 mm mineralinės vatos, kurios $\lambda_D = 0,038$ W/mK. Ant viršaus klijuojami 2 sluoksniai ruloninės hidroizoliacijos. Apšiltintos stogo konstrukcijos visuminė šiluminė varža $=5,68\text{m}^2\text{K/W}$. Tvarkomi vėdinimo kanalai, kur reikia paaukštinti pamūrijant. Apskardinami parapetai ir vėdinimo kanalai. Skardos sujungimai - valcais. Visi metalo gaminiai turibūti iš korozijai atsparių medžiagų. Įrengiami vėdinimo kaminėliai. Vėdinimo kanalų išvadai turi būti pakelti ne mažiau kaip 0,4 m virš stogo ar kito paviršiaus, taip pat ne mažiau kaip 0,3 m virš linijos, jungiančios aukščiausius pastato dalių, esančių ne toliau kaip 10 m nuo išvado, taškus. Stogas turi atitikti B_{ROOF} reikalavimus. Atliekant stogo darbus turi būti išsaugoti oro ryšio tinklai (prieš pradėdant darbus derinti su atitinkamomis institucijomis, kurioms priklauso ant stogo esantys oro ryšio tinklai).

Stogeliai virš įėjimų. Demontuojamas esamas stogelis apskardinimas. Įrengiamas naujas stogelis pagal naujus matmenys. Ant esamų sienų montuojami 2 UPN180 loviai. Stogelio laikančios konstrukcijos HEA 220. Aprėminamas stogelis UPN 180. Ant laikančių konstrukcijų įrengiamas paklotas 70x0,75. Šiltinamas stogas 30 mm kieta akmens vata $\lambda_D=0,04$ W/mK, 150mm minkšta vata $\lambda_D=0,038$ W/mK ir 30 mm mineralinės vatos, kurios $\lambda_D = 0,04$ W/mK. Ant viršaus klijuojami 2 sluoksniai ruloninės hidroizoliacijos. Įrengiamas apskardinimas, vandens nuvedimas. Virš kitų įėjimų įrengiami stikliniai stogeliai su atotampomis.

Langų ir durų keitimas. Langai keičiami naujais PVC profilio langais su 2 kamerų stiklo paketu. Languose vienas stiklas selektyvinis. Šilumos perdavimo koeficientas $U \leq 1,3$ (W/m²K). Lauko ir rūšio durų $U \leq 1,6$ (W/m²K), oro skverbties klasė ne žemesnė nei 4. Montuojamos naujos palangės, atstatoma pilna angokraščių apdaila. Visi gaminiai turi būti sertifikuoti ir įrengiami pagal gamintojų rekomendacijas. Langai yra varstomi dviem padėtimis ir mikroventiliacija.

Lietvamzdžių skerspjūvio parinkimas

Stogas	Stogo plotas	Lietvamz -džių kiekis	Lietvamzdžiu i skirtas plotas	Reikalin -gas D
1	154,1	4	38,525	8,6
2	154,1	4	38,525	8,6
2+3	409,96	8	51,245	9,9

Šildymo sistema.

Esami ketiniai šildymo prietaisai keičiami naujais plieniniais apatinio prijungimo radiatoriais.

Salėje (1.9 patalpa) vietoj radiatorių įrengti sieninius ventiliatorinius konvektorių.

1.14 ir 1.17 patalpoje įrengiami elektriniai radiatoriai.

Projektuojama nauja dvivamzdė apatinio paskirstymo, žiedinė šildymo sistema.

Paskirstomuosius šildymo sistemos vamzdžius kloti buvusiujų vietoje virš grindų.

Šildymo sistemą montuoti modifikuoto polietileno skirto šildymui vamzdžiais.

Šildymo projekto dalyje numatyta ant šildymo sistemos sumontuoti automatinis balansinius ventilius, uždaromąją armatūrą, ir ventilius vandens išleidimui.

Radiatoriai yra su vožtuvo įdėklais su nustatytais kv vertėmis yra integruoti naudojant iš gamyklos tiekiamą vožtuvo variantą.

Jeigu patalpose yra paliktos nišos radiatoriams, darbų vykdymo metu tikslinti radiatorių išmatavimus (ilgį ir aukštį) pagal paskaičiuotus radiatorių galingumus.

Sumontavus sistemą, atliekamas vamzdinių praplovimas ir hidraulinis bei šiluminis bandymai.

Šiai sistemai numatomos šilumnešio temperatūros 45°/40 °C.

Šildymo prietaisai parenkami pagal gamintojų katalogus. Radiatoriai gamintojo „Kermi“, apatinio pajungimo „therm x-2“, konvektoriai - gamintojo „Aermec“ „FCW“, elektriniai radiatoriai gamintojo „Adax“. Šildymo prietaisai renkami atsižvelgiant į nominalias sąlygas.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	4	26	0 7

Radiatoriai pajungiami daugiasluoksniais PEXc vamzdžiais. Apatinio pajungimo radiatoriai komplektuojami su nustatytu vožtuvu. Galvutės suprojektuotos su dujiniu (arba skysčio) užpildu, jų veikimo ribos 7-28°C.

Apatinio pajungimo radiatoriai prijungiami H tipo jungtimis. Šios jungtys leidžia atjungti šildymo prietaisą nuo sistemos, išleisti iš jo vandenį. Ir tai netrukdo kitiems sistemos elementams veikti. Naudojant H tipo ventiliatorių norint atlikti techninę apžiūrą, kitoms sistemos dalims tai neturės jokios įtakos.

Ventiliatoriniai konvektoriai valdomi naudojant patalpos valdiklį „RCFD-230C“, kuris turi įmontuotą temperatūros jutiklį ir 3-jų greičių ventiliatoriaus valdymą.

Elektrinis radiatorius turi elektromechaninį termostatą.

Vėdinimas

Patalpų vėdinimas mechaninis: 1.11, 1.12, 1.14, 1.16 kambariuose oro šalinimas numatytas buitinais ventiliatoriais. Šalinimo oro kiekis 1.11 ir 1.16 kambariuose – 108 m³/h (pagal STR 2.09.02:2005 1 priedo lentelę). Iš šių patalpų orą šalina sistemos I-3 ir I-5. Šalinimo oro kiekis 1.12 ir 1.14 kambariuose – 216 m³/h (pagal STR 2.09.02:2005 1 priedo lentelę). Iš šių patalpų orą šalina sistemos I-2 ir I-4. Ant atšakų numatomi atbuliniai vožtuvai užtikrinimui, kad šalinamas oras nepateks į kitą patalpą.

Iš salės orą šalina sistema I-1, šalinamas oro kiekis – 6856 m³/h (pagal STR 2.09.02:2005 1 priedo lentelę). Oras traukiamas ortakinėmis grotelėmis ortakiais link stogo ir ašiniu ventiliatoriumi.

Oras iš san. mazgų bei salės traukiamas ne nuolat. San. mazguose paspaudus šviesos įjungimo jungiklį ventiliatorius įsijungia kartu su šviesa. Užsakovo pageidavimu, salėje oras traukiamas bus tik šiltuoju metu laiku. Oras tuomet priteka iš gretimų patalpų.

Šilumos tiekimas

Pastate suprojektuota dvivamzdė šildymo sistema. Patalpos šildomos radiatoriais ir ventiliatoriniais konvektoriais. Šiluma į šildymo prietaisus tiekama iš šilumos punkto pirmame aukšte plieniniais šilumine izoliacija izoliuotais vamzdžiais šilumos punkte bei Pex vamzdžiais kitose patalpose. Suprojektuotas naujas šilumos punktas, jame esanti įranga, vamzdynai, kurie keičiami naujais.

Parinktas 32,2 kW reikiamas šilumos siurblys grutas-vanduo, Aermec WRL-H 101. Projektas atliktas įvertinant patalpų konstrukcijas, klimatinis aplinkos veiksnis, šilumos poreikius ir užsakovo pageidavimus bei remiantis Lietuvoje galiojančiais Statybos reglamentais bei statybos taisyklėmis.

Šildymas bus geoterminis. Pagal gruntą priimama, kad qE = 40 W/m. Parinkto siurblio galia 32,2 kW. Todėl šilumos siurbliui reikalingas gręžinių gylis – 805 metrai.

Vamzdynai jungiami juos suvirinant, o įranga (cirkuliacinis siurblys, šilumokaitis, armatūra ir kt.) sriegiant srieginėmis veržlėmis.

Užsakovo prašymu paskaičiuota šalia esančio pastato, adresu Vilniaus g. 15, Valkininkai, numatoma šildymo galia, atsižvelgiant į klasę, 15 kW, todėl šildymui reikalingas gręžinių gylis 375 metrai.

Viso abiems pastatams reikalingas gręžinių gylis 1180 metrų.

Gręžinių vietą, skaičius ir gylis sklype numatomas prieš pradedant gręžimo darbus. Įrengus gręžinius juos reikia įregistruoti Lietuvos geologijos tarnyboje. Vertikalus kolektorius montuojamas 1,2-3 metrų gylyje, šulinyje, sujungiant atskiras sumontuotas dalis į vientisą grandinę. Apsaugos zona geoterminiam gręžiniui yra 1 m spindulys aplink gręžinį. Tarp dviejų gręžinių turi būti ne mažesnis nei 6 metrų tarpas (iki 100 metrų gylio gręžiniui), kai atskirų geoterminių gręžinių gylis 100 m ir daugiau, minimalus atstumas tarp gręžinių turi būti ne mažesnis, kaip 6 proc. geoterminio gręžinio gylio. Minimalus atstumas nuo gretimų sklypų ribos – 3 metrai, nuo pastato pamato – 2 metrai, nuo požeminio vandens gręžinio -5 metrai, daugiau kaip 3 metrai nuo komunikacijų, 6 metrai nuo privataus drenažo ar nuotekų, 15 metrų nuo valymo įrenginių (talpyklų su bakterijomis), 15 m- nuo miesto vandentiekio ir nuotekų. Geoterminiai gręžiniai užpildomi specialiu skiediniu (bentonito, kvarcinio smėlio, cemento ir specialų priedų mišinys), kuris sustingęs pasižymi ypatingai aukštu šilumos laidumu, apsaugo kolektorių nuo pažeidimų ir atskiria vandeningus sluoksnius Nenaudojamus geoterminius gręžinius, kuriuos planuojama naudoti ateityje, būtina konservuoti per 3 mėnesius. Geoterminis gręžinys konservuojamas iš jo išsiurbiant (nepripildant) geoterminio gręžinio šilumnešį ir hermetiškai uždariant gręžinio žiotis. Aplink konservuotus geoterminius gręžinius turi būti 1 metro spindulio apsaugos zona. Šiuo atveju konservuojama Vilniaus g. 15 pastatui numatyti gręžiniai (375 metrai gręžinių, G2 sistema).

	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
0286-01-TP-SO.AR	5	26	0
			8

Šilumos punkto automatikos bloką komplektuoja tiekėjas (gamintojas) derinant su įranga. Automatika – elektroninis reguliatorius su galimybe programuoti. Lauko temperatūros jutiklis pagal lauko temperatūrą siunčia signalą automatikos blokui. Automatikos blokas komplektuojamas kartu su vandens temperatūros jutikliais. Šie jutikliai matuoja vandens temperatūrą abiejuose kontūruose, tiek pastato šildymo sistemos kontūre, tiek iš geoterminio gręžinio tiekiamo termofikato kontūre, bei siunčia signalą automatikos blokui.. Lauko temperatūros jutiklis negali būti montuojamas pastato pietinėje ar vakarinėje pusėje, kad intensyviausia saulės spinduliuotė neiškraipytų duomenų.

Elektrotechnika

Pertvarkoma esama įvadinė pagrindinė paskirstymo spinta PPS. Spinta susideda iš vienos sekcijos. Elektros energijos tiekimas iš AB ESO komercinės apskaitos spintoje KAS-5419 iš transformatorinės Vk-215. PPS-1 sekcijos (Objekto numeris 34000325) Pleist.=28 kW, PPS-2 sekcijos (Objekto numeris 34000601).Vadovaujanti prijungimo sąlygos Nr. TS22-93702 Pleist.=45 kW.

Vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos pajungiamos iš projektuojamo skirstomojo skydo PS-1.5. Gaisro metu, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos blokuojami nepriklausomu atkabiklių pagalba skyde, gavus signalą iš įrengtos gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos.

Griaunamo pastato dalyje renginiamis projektuojami kištukiniai lizdai, kuri skirti montavimui lauko sąlygoms ir apsaugos klasė nemažiau IP54. Kištukinių lizdų elektros prijungimas kabeliais su varinėmis gyslomis grindyse PVC apsauginiuose vamzdžiuose iš projektuojamo paskirstymo skydo PS-1.5.

Po griaunamo pastato dalimi vadovaujantis projektavimo užduoties p.9.2 projektuojamas paskirstymo skydas PS-R.1, apšvietimas. Projektuojamas dirbtinis apšvietimas pagal Lietuvos higienos norma HN 75:2014 LED 14W, IP44 paviršiniai šviestuvais.

Įžeminimas ir įnulinimas. Įvadinis skydas PPS prijungiamas prie esamo įžeminimo kontūro. Įžemintuvo varža turi būti nedidesnė 10 Omų. Po esamo įžeminimo kontūro patikrinimo būtent poreikiui lauke įrengiamas įžeminimo kontūras su varža nedaugiau kaip 10 Omų. Įnulinimui naudojami apsauginiai nuliniai arba apsauginiai laidininkai.

3. Klimatinės sąlygos

1.	Vidutinė metinė oro temperatūra	+6,1	°C
2.	Absolūtus oro temperatūros maksimumas	+36,8	°C
3.	Absolūtus oro temperatūros minimumas	-40,5	°C

Lietuvos sniego apkrovos rajonai	Sniego antžeminės apkrovos skcharakteristinės reikšmės	
	Sniego apkrovos rajonas	sk, kN/m ²
	I	1,2
II	1,6	

Lietuvos vėjo apkrovos rajonai	Vėjo greičio pagrindinės atskaitinės reikšmės	
	Vėjo greičio rajonas	V _{ref,0} m/s
	I	24
II	28	
III	32	

Geologinės ir hidrogeologinės statybvietės sąlygos

Kadangi rekonstrukcijos metu pamatai nebus judinami, todėl nebuvo atlikti inžineriniai geologiniai gruntų tyrimai.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	6	26	0
			9

5. Archeologijos ar kt. tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas rekonstrukcijos ar remonto darbų metu būtinumas

Kadangi rekonstrukcijos metu pamatai nebus judinami, todėl nebuvo atlikti inžineriniai geologiniai gruntų tyrimai. Dirbant prie esamų inžinerinių tinklų (elektros, dujų, vandentiekio, nuotekų, šildymo) iškviesti tuos tinklus aptarnaujančių įmonių atstovus. Žemės darbai prie esamų inžinerinių tinklų vykdomi rankiniu būdu. Archeologijos tarnybos dalyvavimo nereikalingas vykdant statybos darbus.

6. Gruntinio vandens pažeminimo būtinumas

Kadangi rekonstrukcijos metu pamatai nebus judinami, todėl nebuvo atlikti inžineriniai geologiniai gruntų tyrimai. Gruntinio vandens pažeminimo būtinybės nėra

7. Darbų atlikimo sąlygos

Eil. Nr.	Darbo pavadinimas	Reikalavimai
1.	Stogo dangos klijavimas	Dangos klijavimą vykdyti esant teigiamai oro temperatūrai. Leidžiama klijuoti dangą prie mažų neigiamų temperatūrų (ne žemiau -5°C). Tokiais atvejais ritinė medžiaga laikoma šiltose patalpose ir pristatoma į darbo vietą apšildintoje taroje.
2.	Sienų šiltinimas /ventilijuojamas fasadas/	Neatsižvelgiant į lauko oro temperatūrą. Vėją izoliuojančių plokščių kampo jungtys išilgai užkliuojamos specialia lipnia juosta, kai temperatūra ne žemesnė kaip -5°C
3.	Sienų šiltinimas /dekoratyvinis tinkas/	Montavimo darbai turi būti atliekami esant ne žemesnei kaip $+5^{\circ}\text{C}$ ir ne aukštesnei kaip $+30^{\circ}\text{C}$ aplinkos ir pagrindo temperatūrai, santykinė oro drėgmė turi neviršyti 80 %.
4.	Langų, lauko durų keitimas	Ne šildymo sezono metu
5.	Šildymo sistemos keitimas	Ne šildymo sezono metu

Pamainų kiekis nustatomas rangovo.

Gamybinės ūkinės ar kt. veiklos ribojimas, sustabdymas ar nutraukimo sąlygos remontuojant statinius.

Darbai keliantys daugiau triukšmo atliekami nuo 8:00 iki 15:00 val., Nuo 15:00 iki 22:00 atliekami mažiau triukšmo sukelianys darbai.

- hidraulinių ar kt. bandymų trukmė, būtinos technologinės pertraukos žr. šildymo projekto dalyje

Specifinių statybos darbų technologijos projekto ekspertizės reikalingumas

Neprivaloma ekspertizė statybos darbų technologijos projektui

10.

Statybos paruošimas ir organizavimas

Iki pastato statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projekcinė-techninė dokumentacija ir gautas statybai leidimas. Rangovinė organizacija (bendrovė), parengtame darbų vykdymo (technologiniame) projekte gali dalinai koreguoti arba keisti statybos paruošimo ir organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbų saugos reikalavimų.

Iki pagrindinių statybos darbų pradžios būtina atlikti paruošiamuosius darbus:

- pastatomos laikinos buitinės ir administracinės patalpos, įrengiamas priešgaisrinis postas;
 - nutiesiami laikini inžineriniai tinklai (elektros tiekimo linija, vandentiekis - buities reikmėms):
 - laikina elektros linija pajungiama nuo esamų 0,4 kV elektros tinklų, prieš tai pasijungimą suderinus su elektros tinklus eksploatuojančia įmone;
 - laikinas vandentiekis statybos reikmėms ir buičiai - pasijungiama nuo esamų vandentiekio tinklų. Prisijungimą suderinti su vandens tinklus eksploatuojančia įmone.
- Energetinių resursų sunaudojimo apskaitai įrengiami atitinkami apskaitos prietaisai.

Statybos darbų eiliškumas bei specialūs reikalavimai statybos darbų technologijai

Statybos darbų eiliškumas:

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	7	26	0 10

- Statybos aikštelės paruošimas;
- Ardymo darbai;
- Paprastojo remonto darbai;
- Gerbūvio sutvarkymas;

Detalų statybos grafiką parengia statybos darbų rangovas. Statybos - montavimo ir kiti darbai vykdomi pagal nurodymus ir pastabas atitinkamose techninio projekto dalyse.

11. Darbovietės įrengimas statybvietėje

11.1 Statybvietės planas

Statybvietės planuose pateikiami esminiai statybos organizavimo, darbų saugos ir apsaugos nuo gaisro reikalavimai.

Statybvietės plane yra numatyta:

- 1) Pagrindinių mechanizmų darbo vietos ir judėjimo keliai;
- 2) Sandėlių ir laikymo aikštelių išdėstymas;
- 3) Pirminių gaisro gesinimo priemonių išdėstymas;
- 4) Apsauginės ir pavojingos zonos;
- 5) Teritorijos ir pavojingų zonų aptvarai, apsauginiai stogeliai ir pan.;
- 6) Laikinieji, privažiavimo keliai ir perėjos;
- 7) Laikinių pastatų ir buitinių patalpų išdėstymas.

11.2 Statybvietės aptvėrimas

Statybvietė aptveriamą lengvų konstrukcijų aptvaru (gali būti naudojamos kilnojamos virintos tinklo aptvarų sekcijos). Apsaugos zona, kuri priklauso nuo pastato (ir galimo daiktų kritimo) aukščio, yra ne mažiau 3 m. Apsaugos zonoje šaligatviai, įėjimai į pastatą uždengiami apsauginiais stogeliais su 15° į pastato pusę.

Pagrindinis įvažiavimas numatomas iš Vilniaus gatvės.

Evakuaciniams keliams panaudojami teritorijoje esami keliai, kurie privalo būti neužstatyti neveikiančiomis mašinomis, mechanizmais ar statybinėmis medžiagomis. Statybos vadovai privalo parengti evakuacines schemas iš statybos teritorijos ir jas iškabinti gerai matomose vietose ir darbų zonose.

11.3 Gamtos apsaugos išsaugojimo priemonės

Pagrindiniai reikalavimai:

- 1) Negalima išvežti ar sunaikinti augalinio sluoksnio. Jis kaupiamas saugioje vietoje ir pabaigus visus darbus panaudojamas gerbūvio darbams;
- 2) Visos cheminės medžiagos, dažai yra sandėliuojami tik tam skirtuose uždaruose sandėliuose taip, kad neišsipiltų ir neišbėgtų;
- 3) Visos atvežtos medžiagos laikomos tik tam skirtose vietose.
- 4) Visi, teritorijoje esantys medžiai, turi būti aptverti ir surišti, kad juos nesugadinti;
- 5) Baigus statybą, teritoriją reikia kruopščiai išvalyti nuo statybinių šiukšlių.
- 6) Baigus statybos darbus, turi būti atstatytos visos dangos, kurios buvo pažeistos ar sugadintos.

12. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino uždarymo galimybės ir sąlygos

Autotransportas eismo keliuose ir gatvėse nebus stabdomas.

13. Pavojingos statybvietės zonos

Pradedant statybos darbus ir dirbant statybvietėje turi būti nustatytos pavojingos zonos, kuriose gali atsirasti rizikos veiksniai. Pagal DT 5-00 pavojingos zonos skiriamos į tris grupes:

- prie elektros įrenginių, įtampą turinčių neizoliuotų srovinių dalių;
- neaptvertos, esančios aukštyje, kai aukščio skirtumas 1,3 m ir didesnis;
- vietose, kuriose pavojingų ir (arba) kenksmingų medžiagų koncentracija darbo aplinkos ore gali viršyti ribines vertes.

Pavojingų zonų ribos, kuriose veikia ribinę vertę viršijančių kenksmingų medžiagų rizikos veiksniai, nustatomos matavimais.

Pavojingoms zonoms, kuriose gali atsirasti pavojingų veiksmų, priskiriamos vietos:

- šalia išmontuojamų konstrukcijų ar įrenginių;
- vietos, virš kurių atliekami konstrukcijų ar įrenginių išmontavimo darbai;
- vietos, virš kurių kroviniai keliami ir transportuojami kėlimo kranais;

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	8	26	0
			11

- vietos, kuriose juda mašinos ar jų dalys, darbo įrenginiai.

2 lentelė. Pavojingų zonų, kuriose galimas pavojingas elektros srovės poveikis, ribos.

Įtampa, kW	Atstumai, apribojantys pavojingą zoną nuo neaptvertų neizoliuotų elektros įrenginių dalių arba nuo vertikaliosios plokštumos, kurią sudaro elektros oro linijos artimiausio laido, turinčio įtampą, projekcija į žemę, m
Iki 1	1,5
1-20	2,0
35-110	4,0
150-220	5,0
330	6,0
500-750	9,0
800 (pastovi)	9,0

3 lentelė. Nuolėkio atstumo nustatymas.

Galimas krovinio kritimo aukštis, m	Mažiausias perkeliama (krintančio) krovinio nuolėkio atstumas, m	
	Perkeliamu kranu krovinio kritimo atveju	Daiktų nuo statinio kritimo atveju
Iki 10	4	3,5
Iki 20	7	5
Iki 70	10	7
Iki 120	15	10
Iki 200	20	15
Iki 300	25	20
Iki 450	30	25

Pavojingų zonų ribos arti judančių mašinų ir įrenginių dalių - 5 m nuo jų, jei gamintojo instrukcijoje nėra griežtesnių ar papildomų reikalavimų.

Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir (arba) kenksmingi veiksniai turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad sukliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.

Pavojingos ir kenksmingos zonos turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir įspėjamaisiais ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos. Šiems darbams turi būti išduotas leidimas

Potencialiai pavojingos darbo vietos statybvietėje

- Darbai vykdomi aukščiau kaip 5 m nuo žemės, perdenginio ar darbo pakloto paviršiaus, kai pagrindinė priemonė apsaugoti nuo kritimo yra apsaugos diržas.
- Darbas mechanizmų darbo zonose.
- Gaisrų gesinimas, avarinių ir gaivalinių nelaimių padarinių likvidavimas.
- Pravažiavimo keliai.
- Mechanizmų (keliamųjų kranų, buldozerių, ekskavatorių traktorių ir kt.) darbo zonos.
- Laikinos elektros linijos ir įrenginiai.
- Vykdam žemės darbus - veikiantys požeminiai elektros kabeliai. Vykdam darbus esamame pastate - vidaus elektros laidai, kabeliai ir įrenginiai.
- Ardant g/b ir metalo konstrukcijas, vamzdynus ir įrenginius - pjaustymo darbų zona.
- Ardant stogo dangą - stogo darbų zona.
- Ardant sienų konstrukcijas, vidaus komunikacijas - darbų nuo pastolių pakeliamų mechanizmų darbų zona.

Darbuotojų apsauga šiltinant fasadus

- Darbus atlikti tik nuo patikrintų pakankamai stiprių ir stabilų paaukštinimo priemonių.
- Pastoliai pritvirtinami visame aukštyje prie tvirto statinio paviršiaus. Negalima tvirtinti pastolių prie parapetų, karnizų, balkonų, lietuamzdžių.
- Įėjimo po pastoliais vietose reikia įrengti apsauginį stogelį. Stogelis turi išsikišti už pastolių ne mažiau kaip 1,5 m ir sudaryti 20 laipsnių kampą su horizontu.
- Kopėčias užlipti ant pastolių reikia įrengti 60 laipsnių kampą ir įtvirtinti.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	9	26	0 12

- Draudžiama naudoti atsitiktines paaukštinimo priemones (statinių, dėžių ir pan.).
- Negalima atlikti darbų nuo išorinių pastolių esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijudrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Jeigu nėra galimybės įrengti darbinio pakloto ir aptvarų, darbai aukštyje darbai aukštyje nuo įvairių neaptvertų konstrukcijų prie neaptvertų angų kai darbo vieta yra 1,3 m aukštyje ir aukščiau, turi būti atliekami naudojantis asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuo kritimo iš aukščio.
- Negalima dirbti ir būti žmonėms pavojingose zonose, vietose, kur kroviniai keliami kranais, keltuvais, gervėmis. Šios zonos turi būti aptveriamos.
- Pastolių paklotas turi būti horizontalus.
- Paklotas turi būti dedamas ne arčiau kaip ant trečiojo nuo viršaus skersinio.
- Statant kopėčias reikia atkreipti dėmesį į temple, kuri turi būti įtempta.

Darbuotojų apsauga kasant tranšėjas ir pamatų duobes rankiniu būdu

Prieš pradėdant žemės darbus, požeminių komunikacijų vietos turi būti paženklintos. Pamatų duobės ir tranšėjos turi būti aptvertos, o ant aptvarų pakabinti įspėjamieji užrašai ir ženklai.

Atkasti elektros kabelius ir dujotiekio linijas leidžiama tik kastuvais, atsargiai juos įsmeigiant.

Jei kasant žemę aptinkami planuose ir brėžiniuose ar geodezinėje nuotraukoje nepažymėti tinklai, būtina sustabdyti darbus.

Natūralaus drėgnumo grunte, kai nėra gruntinio vandens ir arti nėra požeminių įrenginių, pamatų duobes ir tranšėjas su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų galima kasti ne gylesnes kaip:

- 1 m - supiltame smėlio ir žvirgždo grunte;
- 1,25 m - priesmėlio grunte;
- 1,5 m - priesmėlio ir molio grunte.

Lipti į tranšėjas ar pamatų duobes leidžiama ne siauresniais kaip 0,6 m lipynėmis su turėklais. Kasti gruntą pasikasant draudžiama. Iš pamatų duobės ar tranšėjos išmestą gruntą reikia laikyti ne arčiau kaip 0,5 m nuo jos krašto. Naudoti tik išbandytus ramstomus skydus. Naudojant ramsčius būtina laikytis gamintojo instrukcijos. Ramstomieji skydai turi išsikišti virš grunto ne mažiau kaip 10 cm. Atstumas tarp ramstomojo skydo krašto ir iškasto grunto - ne mažesnis kaip 60 cm. Kasant didesnio kaip 0,8 m pločio tranšėjas, būtina įrengti perėjimų tiltelius, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Jei kasamų tranšėjų gylis viršija 1,3 m perėjimo tilteliai iš abiejų šonų turi turėti turėklus. Kasti negalima šlapio smėlio, lioso arba piltinio grunto nesutvirtinus iškasos sienelių.

Avarijos likvidavimas.

Kai įvyksta avarija statinį statant / remontuojant, statybos rangovas privalo nedelsdamas:

- organizuoti ir suteikti pagalbą avarijos metu nukentėjusiems žmonėms;
- evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
- imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
- apsaugoti avarijos vietą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;
- pranešti apie avariją (telefonu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) atitinkamoms institucijoms.

Institucijoms:

- Pranešant apie avariją nurodomas statinio pavadinimas (paskirtis), adresas, statinio statytojas (užsakovas), projektuotojas, padariniai, orientacinės avarijos priežastys, nukentėjusių avarijos metu žmonių skaičius, iš jų žuvusių ir sužeistų;

Vietinė komisija dirba iki avarijos tyrimo komisijos atvykimo. Ji privalo:

- organizuoti pavojingoje būklėje išlikusių konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
- užfiksuoti pirminę nugriuvusių konstrukcijų padėtį (aprašant, darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu);
- pažymėti pavojingą zoną, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
- apklausti avarijos liudytojus bei su avarija susijusius darbuotojus ir paimti iš jų paaiškinimus (raštu arba žodžiu, tai aprašant šios komisijos akte); nustatyti orientacines avarijos priežastis jas nurodant komisijos akte;
- aprašyti statinio būklę po avarijos bei nurodyti statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas;
- turi būti laikomasi atitinkamų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Avarijos atveju organizuojama evakuacija iš pastato. Žmonės iš pastato evakuojasi pagal esamus evakuacijos planus. Nurodyti evakuacijos išėjimai iš pastato neturi būti užkrauti, užrakinti, ar kaip

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	10	26	0 13

nors kitaip apribotas jų naudojimas. Ties išėjimais neturi būti įrengta statybų zona, kad evakuojantys žmonės nepatektų į statybos aikštelę, jei nėra kitos galimybės nurodomas patikslintas evakuacijos planas. Žmonės evakuojasi už pastato ir laikino aptvėrimo ribų.

14. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai

Rangovas privalo visomis priemonėmis saugoti statybos teritoriją nuo užterštumo, nes už tuos pažeidimus atsako pagal baudžiamosios, administracinės ir materialinės atsakomybės įstatymus. Visais atvejais rangovas po remonto darbų palieka sutvarkytą sklypą (be statybinio laužo) ir išlygintą.

Statybos metu kaimyniniuose sklypuose esančių pastatų naudotojai nepatogumu nepatirs. Priėjimai ir privažiavimai nebus apriboti. Kaimyninių sklypų įvadiniai inžineriniai tinklai nebus paliesti.

Statybos metu trečiųjų asmenų darbo ir kitos veiklos sąlygos nesuvaržomos - išlieka galimybė patekti į vietinės ir valstybinės reikšmės kelius, išlieka galimybė naudotis inžineriniais tinklais. Statinys eksploatacijos metu nepadidins aplinkos taršos, triukšmo lygio, elektros tiekimo trikdymo. Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- 8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

15. Bendrieji minimalūs reikalavimai, taikomi statybos įrangai ir transporto priemonėms

Visos medžiagos, gaminiai ir įranga turi būti pateikti su gamintojo rekvizitais, firmos atpažinimo ženklu, specifikacija, nuoroda ar skirta interjerui ar eksterjerui, pagaminimo data.

Visi įrenginiai ir įrengimai bei mechanizmai turi būti patikimi, tinkamai pagaminti ir sumontuoti, techniškai tvarkingi ir nekeliantys pavojaus dirbantiems. Dirbantieji su įrenginiais ir mechanizmais turi būti apmokyti jais naudotis, turi turėti darbą su tokiu mechanizmu ar įrenginiu leidžiantį dokumentą (jei reikalinga). Prieš priimant nuomojama ar naujai įsigijamą įrangą į statybvietę būtina gauti atitinkamas įrenginį aprašančias instrukcijas ir gamintojo sertifikatus bei atitikties deklaracijas.

Darbo įrenginio valdymo įtaisai, užtikrinantys saugą, turi būti aiškiai matomi ir atpažįstami, o jei būtina, ir atitinkamai paženklinėti. Išskyrus atvejus, kai tam tikri darbo įrenginio valdymo įtaisai turi būti pavojingoje zonoje, kiti valdymo įtaisai turi būti išdėstyti už pavojingų zonų taip, kad jais naudojantis nekiltų papildomas pavojus darbuotojui. Valdymo įtaisai turi neleisti kilti jokiam pavojui, kai jais manipuluojama atsitiktinai (netyčia).

Operatoriui turi būti sudaryta galimybė iš pagrindinės valdymo vietos užtikrinti, kad pavojingose zonose nebūtų jokio asmens. Jei to padaryti neįmanoma, saugos sistema, pavyzdžiui, garsinis ir (arba) vaizdinis įspėjantis signalas, turi įsijungti automatiškai, kai tik mechanizmą ketinama paleisti.

Darbuotojas, esantis pavojingoje zonoje, privalo turėti pakankamai laiko ir (arba) priemonių skubiai išvengti pavojaus, kurį kelia darbo įrenginio paleidimas ir (arba) sustabdymas. Valdymo sistemos turi būti saugios ir tinkamai pasirinktos, atsižvelgiant į paklaidas, gedimus ir suvaržymus, kurie tikėtini planuojamoms naudojimui aplinkybėms.

Paleisti darbo įrenginį turi būti įmanoma, tik kai tai ketinama atlikti apgalvotai. Tokia pati darbo įrenginio paleidimo galimybė turi būti numatyta:

- vėl įjungiant dėl bet kokios priežasties sustojusį įrenginį;
- vykdant įrenginio darbo režimo (pavyzdžiui, greičio, slėgio ir kita) reikšmingus pakeitimus (reguliavimą), išskyrus tuos atvejus, kai toks įjungimas po sustojimo arba pakeitimas nekelia jokio pavojaus darbuotojams, esantiems pavojingoje zonoje.

Šio punkto reikalavimas netaikomas, kai įrenginys įsijungia po sustojimo arba įrenginio darbo režimas pasikeičia pagal įrenginio normalų, automatinį veikimo ciklą. Visi darbo įrenginiai privalo turėti

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	11	26	0
			14

tokią valdymo sistemą, kuri leistų juos visiškai ir saugiai sustabdyti.

Kiekvienoje darbo vietoje turi būti įrengtas toks valdymas, kuris priklausomai nuo pavojaus pobūdžio leistų sustabdyti darbo įrenginį visiškai arba tik kai kurias tam būtinas jo dalis. Įrenginio stabdymo valdymas turi būti prioritetas paleidimo valdymo požiūriu. Kai darbo įrenginys arba pavojingos jo dalys yra sustabdytos, turi išsijungti energijos tiekimas atitinkamiems įrenginio valdymo įtaisams (aktyvatoriams).

Esant reikalui, įvertinant įrenginio keliamą pavojų bei normaliam sustabdymui reikalingą stabdymo laiką, darbo įrenginyje turi būti įrengtas avarinio stabdymo įtaisas.

Darbo įrenginyje, kuris kelia pavojų dėl krintančių daiktų arba išsikišusių dalių, turi būti sumontuoti atitinkami saugos įtaisiai, apsaugantys darbuotojus nuo tokio pavojaus.

Darbo įrenginys, keliantis pavojų dėl skleidžiamų dujų, garų, skysčių ir dulkių, turi būti kiek įmanoma sandarus, o prie pavojaus šaltinių turi būti įrengti tinkami skleidžiamų medžiagų surinkimo ir (arba) traukos įtaisiai

Darbo įrenginys arba jo dalys, jei tai būtina darbuotojų saugai ir sveikatai apsaugoti, turi būti tinkamai pritvirtinti arba kitaip stabilizuoti.

Reikiamų apsaugos priemonių turi būti imtasi, jeigu yra tikimybė, kad darbo įrenginio dalys gali lūžti, trūkti arba suirti, keldamos pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

Jeigu yra rizika, kad dėl mechaninio sąlyčio su darbo įrenginio judančiomis dalimis darbuotojas gali būti traumotas, tokios dalys privalo būti uždengtos apsaugai arba įrengti apsauginiai įtaisiai, neleidžiantys patekti į pavojingą zoną arba sustabdantys pavojingų dalių judėjimą, kol darbuotojas yra pavojingoje zonoje.

Apsaugai ir apsauginiai įtaisiai turi:

- būti tvirtos konstrukcijos;
- nekelti jokio papildomo pavojaus;
- būti sunkiai nuimami arba padaromi neveiksmingi;
- būti išdėstyti pakankamu atstumu nuo pavojingų zonų;
- netrukdyti daugiau negu būtina stebėti darbo įrenginio veikimą;
- leisti atlikti reikiamas darbo įrenginio dalių pastatymo ar keitimo bei priežiūros darbų operacijas, jei tai įmanoma, apsaugų bei apsauginių įtaisų nešalinant, o tik apribojant įėjimą į šių darbų zoną.

Zonos ir vietos, skirtos darbui su įrenginiu ar jo priežiūrai, atsižvelgiant į atliekamą operaciją, turi būti reikiamai apšviestos.

Darbo įrenginio dalys, kurių temperatūra yra aukšta arba labai žema, jei reikia, turi būti apsaugotos, kad būtų išvengta pavojaus darbuotojams prisilietus ar per daug priartėjus prie jų.

Ant įrenginio turi būti reikiami saugos ir sveikatos apsaugos ženklai. Tokie ženklai arba kiti įspėjantys įtaisiai ant darbo įrenginio turi būti lengvai pastebimi ir suvokiami. Darbo įrenginys gali būti panaudotas tik tiems veiksams (darbams) ir tokiomis sąlygomis, kuriems jis yra skirtas ir pritaikytas. Įrenginio techninį aptarnavimą arba einamąjį remontą turi būti įmanoma atlikti tik tada, kai įrenginys yra išjungtas. Jei to padaryti neįmanoma, turi būti sudaryta galimybė šias operacijas atlikti saugiai arba šios operacijos turi būti atliekamos nepavojingose zonose. Jeigu įrenginys turi techninio aptarnavimo registracijos žurnalą, tai po kiekvieno aptarnavimo turi būti daromi įrašai.

Visi darbo įrenginiai turi būti aprūpinti aiškiai atpažįstamais įtaisais, skirtais atjungti juos nuo visų energijos šaltinių. Nesąmoningas ar atsitiktinis (netyčinis) darbo įrenginio įjungimas neturi kelti jokio pavojaus darbus atliekantiems ar kitiems darbuotojams.

Ant darbo įrenginio turi būti įspėjimai ir ženklai, skirti darbuotojų saugai užtikrinti. Darbuotojams turi būti užtikrintas saugus priėjimas prie visų vietų, skirtų gamybai, reguliavimo ir įrenginio priežiūros darbams atlikti. Buvimas šiose vietose turi būti saugus.

Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojaus, kuris kiltų užsiliepsnojus ar perkaitus darbo įrenginiui arba iš jo prasiskverbus dujoms, dulkėms, skysčiams, garams ar kitoms medžiagoms, kurios darbo įrenginyje gaminamos, naudojamos arba kaupiamos.

Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojaus, sproguos darbo įrenginiui ar jame gaminamoms, naudojamoms arba kaupiamoms medžiagoms.

Visi darbo įrenginiai turi būti įrengti taip, kad nebūtų tiesioginio arba netiesioginio darbuotojų kontakto su elektros srove pavojaus.

Minimalūs reikalavimai krovinių kėlimo darbo įrenginiams:

- Kai darbo įrenginys kroviniams kelti sumontuotas nuolatinėje vietoje, jo naudojimo metu privalo būti užtikrintas tvirtumas ir stabilumas, ypač atsižvelgiant į krovinių kėlimo metu konstrukcijos montavimo ar tvirtinimo taškuose atsirandančius įtempimus.

	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
0286-01-TP-SO.AR	12	26	0
			15

- Įrenginys kroviniams kelti privalo būti aiškiai paženklintas, nurodant jo leistiną apkrovą, o prireikus tinkamoje vietoje reikia nurodyti leistiną apkrovą kiekvienai įrenginio konfigūracijai.
- Kėlimo reikmenys (keičiami krovinio kabinimo įtaisai) privalo būti paženklinti taip, kad būtų galima nustatyti esmines charakteristikas, būtinas juos naudoti saugiai.

Darbo įrenginiai, kurie nėra sukonstruoti žmonėms kelti, bet kurie gali būti panaudojami ne pagal paskirtį, privalo būti tinkamai ir aiškiai paženklinti, kokiam tikslui skirti, nurodant, kad juos draudžiama naudoti žmonėms kelti.

Nuolatinėje vietoje montuojami darbo įrenginiai turi būti sumontuoti taip, kad sumažintų riziką, kurią gali sukelti kroviny:

- užkliudydamas darbuotojus;
- pavojingai siūbuodamas ar laisvai svyruodamas;
- savaime atsipalaidavęs.

Darbo įrenginiai darbuotojams kelti ar pervežti privalo būti pagaminti taip, kad:

- reikiama įtaisais sumažintų kabinos kritimo riziką, jei tokia galima. Jeigu dėl vietos ir aukščių skirtumo tokios rizikos jokiais saugos priemonėmis išvengti negalima, turi būti sumontuotas ir kiekvieną darbo dieną tikrinamas padidinto saugos koeficiento pakabinimo lynas, apsaugantis įrenginio kabiną nuo kritimo galimybės;

- užkirstų kelią rizikai, jei tokia galima, kad patys naudotojai neiškristų iš kabinos;
- užkirstų kelią rizikai, kad patys įrenginio naudotojai nebūtų sutraiškinti, parbloškinti ar užstrigę, ypač neatsargiai elgdamiesi su kėlimo įrenginiais;
- užtikrintų, kad nelaimingo atsitikimo metu kabinoje įstrigę asmenys nepatektų į pavojų ir galėtų būti išlaisvinti.

16. Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai ir sąlygos

16.1. Darbo saugos priemonės

Pastate esminiai darbų saugos sprendiniai turi būti numatyti statybos darbų technologijos (darbų vykdymo) projektuose ir pažymėti jų statybviečių planuose. Šiuose dokumentuose, atsižvelgiant į pastatų statybos poreikius, numatomos tokios darbų saugos priemonės:

- statybvietės aptvėrimas;
- montavimo mechanizmų pastatymo vieta;
- statybinių medžiagų ir konstrukcijų sandėliavimo vietos;
- laikinų buitinių, administracinių, higieninių-sanitarinių patalpų išdėstymas;
- darbo vietų organizavimas ir visų būtinų darbams vykdyti priemonių parinkimas (pastoliai, klotiniai, kopėčios, pavojingų darbo vietų aptvarai ir kt.). Jei darbo vietos įrengtos aukštai, būtina numatyti laikinąjį apsauginį aptvarą, apsauginių diržų ir lynų tvirtinimo vietas, priemones statybos darbuotojams užlipti;
- konstrukcijų sustiprinimo būdai montavimo apkrovoms perimti;
- laikinas montuojamų konstrukcijų įtvirtinimus G ei tai nenumatyta darbo brėžiniuose);
- darbo saugos priemonių ir įrangos brėžiniai arba tipinių brėžinių sąrašas.

Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ bei kitais veikiančiais darbo saugos dokumentais.

Statinio statybos generalinis rangovas privalės paskirti statinio statybos ir sveikatos darbe koordinatorių, kuriam bus pavesta statybos metu vykdyti Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatų 14 punkte nurodytas pareigas. Koordinatorių privaloma paskirti jei statybvietėje dirbs daugiau nei vienas rangovas/subrangovas.

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę bei darbų vykdymo zoną;
- žmonių judėjimo vietose būtų aptvertos arba pažymėtos gerai matomais ženklais;
- pavojingos zonos būtų pažymėtos įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- angos sienose ir aikštelėse būtų aptvertos;
- nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis ir zonose, kur konstrukcijos gali nukristi;

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	13	26	0
			16

- darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis, aikštelėje būtų vaistinė su tvarsčiais, pirmosios pagalbos priemonėmis;
- prikabinimas bei pakėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
- statybos darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga, avalyne ir individualios apsaugos priemonėmis pagal SDTB-I "Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai";
- darbininkai dirbantieji ant stogo būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
- tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat vėjui stipresniam kaip 15 m/s - darbai ant stogo būtų sustabdyti;
- visi elektriniai mechanizmai ir įrankiai būtų įžeminti;
- esamos laiptinės ir praėjimai nebūtų užkrauti statybinėmis medžiagomis bei atliekamomis;
- būtų paskirtas darbuotojas atsakingas už darbo saugos priemonių vykdymą;
- statybos aikštelėje prie buitinių pastatų, o taip pat pastate, kur vykdomi statybos darbai, gerai prieinamose vietose būtų įrengti priešgaisriniai postai (skydas su gesintuvu ir kitu priešgaisrinio inventoriumi).

Statybvietė turi būti paženklinta saugos ir sveikatos ženklais tam, kad statybos darbuotojai suvoktų darbo saugos ir sveikatos darbo vietoje riziką ir galėtų jos išvengti. Ženkliai būtinai turi būti išdėlioti (iškabinti) ten kur pavojingų vietų (zonų) negalima pakankamai apriboti techninėmis priemonėmis. Tam, kad kiti dirbantieji nepatektų į pavojingas zonas - naudojamos apsauginės tvorelės ir/arba "STOP" juosta.

Kur nepakankamas natūralus apšvietimas bei tamsioju paros metu keliai, takai ir darbo vietos turi būti apšviečiami halogeniniais šviestuvais.

Priemonės, skirtos darbo vietai paaukštinti, turi būti stabilios, turėti lygų darbo paviršių be didesnių kaip 5 mm plyšių. Jei jos aukštesnės kaip 1,3 m - privalo turėti aptvarus, apsaugančius darbuotojus ir daiktus nuo kritimo. Aptvarai turi būti ne žemesni kaip 1,1 m su porankiu viršuje bei su viduriniu tašeliu 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus ir apačioje (prie pakloto) su ištisine 0,15 m aukščio juosta.

Statybos vadovai, vykdytojai, meistrai bei kiti darbuotojai administruojantys statybą turi būti aprūpinti ryšio priemonėmis - mobiliaisiais telefonais. Taip užtikrinamas operatyvesnis ir efektyvesnis darbas, o atsitikus nelaimingam įvykiui - operatyviau informuojami statybos vadovai specialiosios tarnybos.

Visi statybos mechanizmai turi būti tvarkingoje būklėje. Tepalų ir degalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą neleistinas ir kategoriškai draudžiamas. Taip pat draudžiama naudoti kitas medžiagas kenksmingas aplinkai ir gamtai.

Statybos aikštelėje gerai prieinamoje vietoje būtina įrengti priešgaisrinį postą (skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriumi). Priešgaisriniai postai taip pat įrengiami ir statomo pastato kiekviename aukšte

16.2 Principiniai nurodymai ar sprendiniai gaisro ar kitos avarijos statybvietėje atveju

Evakavimo keliai ir išėjimai:

1. evakavimo keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną;
2. kilus pavojui, darbuotojams turi būti sudaryta galimybė greitai ir saugiai išeiti iš darbo patalpų ir iš visų darbo vietų;
3. evakavimo kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys parenkami atsižvelgiant į statybvietės ir patalpų išplanavimą bei jų matmenis, taip pat didžiausią galimą darbuotojų skaičių ir atitinkamų teisės aktų reikalavimus;
4. evakavimo keliai ir išėjimai turi būti paženklinti, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, patvirtintuose socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (Žin., 1999, Nr. 104-3014). Ženkliai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose;
5. evakavimo keliai ir išėjimai, judėjimo keliai bei durys, vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, turi būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu būtų galima nekliudomai jais naudotis;
6. evakavimo keliuose ir išėjimuose turi būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas tam atvejui, jei bendras apšvietimas sugestų.

Gaisrinė sauga:

1. atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, turi būti įrengti gaisro detektoriai bei gaisrinės signalizacijos įrenginiai;
2. gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	14	26	0
			17

prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti;

3. pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamose bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.

16.3 Pagrindiniai transporto bei pėsčiųjų keliai, būtini kelių ženklai

Judėjimo keliai - pavojingos zonos:

1. judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;

2. pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami;

3. transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpuvarčių bei laiptinių;

16.4. Kėlinio kranų, kitų statybos stacionarių mechanizmų galimos pastatymo vietos

Jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumuotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įėjti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos

16.5. Būtinios pirmosios pagalbos priemonės

Pirmoji pagalba:

1. darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą;

2. atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti;

3. pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga bei priemonės. Į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, ir nurodytos kelrodžiais;

4. pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

Statybvietėje turi būti pirmosios medicininės pagalbos rinkinys, sukomplektuotas pagal Sveikatos apsaugos ministro 2003-07-11 įsakymo Nr. V-450 1 priedą. Pirmosios medicininės pagalbos rinkinio sudėtis pateikta lentelėje.

Pirmosios medicininės pagalbos rinkinys

Eil. Nr.	Medicinos ir kitų pagalbos priemonių pavadinimas	Skaičius, vnt.	Paskirtis
1	Didelis sterilus tvarstis, 10x15 cm	2	
2	Karpomas pirmosios pagalbos pleistas, 10x6 cm	8	
3	Lipnus pleistras, 2,5x5 cm	10	Tvarsčiui pritvirtinti
4	Neaustinės medžiagos servetėlė, 20x5 cm	10	
5	Palaikomasis trikampio formos tvarstis	1	Pažeistai rankai parišti
6	Palaikomasis tvarstis, 6x4 cm	3	
7	Palaikomasis tvarstis, 8x4 cm	3	
8	Pirmosios pagalbos žirkklės	1	

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	15	26	0 18

9	Pirmosios pagalbos pleistro juostelės	20	
10	Plastikinis maišelis, 30x40 cm	2	
11	Sterilus alkių tvarstis	2	
12	Sterilus nudegimų tvarstis, 40x40 cm	1	
13	Sterilus nudegimų tvarstis, 60x80 cm	1	
14	Sterilus žaizdų tvarstis, 10x10 cm	6	
15	Speciali antklodė ne mažesnė kaip 140x200 cm	1	Nukentėjusiam apkloti
16	Tinklinis cilindrinis galiūnių tvarstis, 4m	1	
17	Vidutinio dydžio sterilus tvarstis, 8x10 cm	3	
18	Vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės	4	
19	Amoniako 10% tirpalas, 50ml	1	
20	Oktenidinio dihidrochloridas (tirpalas), 250ml	1	Žaizdoms dezinfekuoti
21	Natrio chlorido 0,9% sterilus tirpalas, 200ml	1	Akims ir žaizdai plauti
22	Pirmosios pagalbos teikimo atmintinė	1	
23	Rinkinio aprašas	1	Tvirtinamas ant dežutės

16.6. Statybinės atliekos

Statybinės atliekos turi būti tvarkomos pagal „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės“, patvirtintas aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. Įsakymu Nr. D1-637. Laikinam nekenksmingų statybinių atliekų sandėliavimui statyb vietės plane yra numatyta laikina vieta.

Smulkus statybinis laužas kraunant jį ekskavatoriumi į autosavivartės, kad nedulkėtų, turi būti laistomas vandeniu.

Visos statybinės atliekos turi būti pridutos sertifikuotai statybinių atliekų tvarkymo įmonei.

Medžiagos, kurios po to bus pakartotinai panaudotos, sukraunamos į lopšius, surūšiuojamos ir susandėliuojamos. O statybinės šiukšlės metamos tam skirtose vietose specialiais latakais į šiukšlių konteinerius.

Pavojingos medžiagos turi būti identifikuojamos ir deklaruojamos. Saugomos ir vežamos jos turi būti supakuotos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Pakuotės ar konteineriai turi būti sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juose esančios pavojingos atliekos negalėtų išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką. Visi saugomų ar vežamų pavojingų atliekų konteineriai ar pakuotės turi būti paženklinėti tam tikra forma.

Vežant pavojingas atliekas, būtina turėti pavojingų atliekų lydraštį, kuris pridedamas kaip priedas prie krovinio važtaraščio, nurodyto krovinių vidaus vežimo kelių transportu taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 1997 m. Rugpjūčio 8 d. Įsakymu Nr. 300.

Visos atliekos, atsiradusios griovimo darbų metu turi būti išvežtos pagal savo rūšis:

- 1) betonas - į betono smulkinimo punktą,
- 2) metalas - į metalo supirkimo punktą,
- 3) mediena - į medienos perdirbimo gamyklą.

Statybinės atliekos statybos proceso metu rūšiuojamos į:

- tinkamas naudoti vietoje atliekos - betono, medienos, metalo gaminių, termoizoliacinių medžiagų ir kt. nedegių gaminių, kurias planuojama panaudoti aikštelių, pravažiavimų, takų, dangų pagrindams įrengti, teritorijų tvarkymui, įrengimui ar priklausinių statybai;
- tinkamas perdirbti atliekos - betono, bituminių medžiagų, baigiantis statybai, pristatomos į perdirbimo gamyklas perdirbimui;
- netinkamas naudoti ir perdirbti atliekos - statybinės šiukšlės ir atliekos, tarp jų tara ir pakuotės, užterštos kenksmingomis medžiagomis išvežamos į šiukšlių sąvartynus.

Statybinės atliekos statybos metu iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvertoje statybos teritorijoje, konteineriuose ar kitoje uždaroje talpykloje.

Statybinių atliekų turėtojas nusprendžia, kaip ir į kurią tvarkymo vietą bus gabenamos atliekos (tai gali atlikti spec. įmonės). Taip pat jis atsako už tvarkingą jų pakrovimą ir pristatymą į sąvartyną.

Statytojas, baigęs statybą, pridudamas statinį priėmimo komisijai, pateikia dokumentus apie faktinį, susidariusių atliekų, netinkamų naudoti ir perdirbti, pristatymą į oficialų sąvartyną.

Rangovo naudojami keliai ir įvažiavimai už aikštelės ribų turi būti prižiūrimi, nuolat remontuojami.

Rangovas privalo visomis priemonėmis saugoti statybos teritoriją nuo užterštumo, nes už šiuos pažeidimus atsako pagal baudžiamosios, administracinės ir materialinės atsakomybės įstatymus.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	16	26	0 19

Asbesto turinčių statybinių atliekų tvarkymas

1. Statinių, kurių konstrukcijose yra asbesto, rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbai turi būti vykdomi pagal Darbo su asbestu nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546 „Dėl darbo su asbestu nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 116-4342). Tokių statinių rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbus gali vykdyti įmonės, atitinkančios Kompetencijos reikalavimų įmonėms, vykdančioms statinių, turinčių konstrukcijose asbesto, griovimo, jų konstrukcijų ar asbesto šalinimo darbus, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. A1-199 (Žin., 2005, Nr. 86-3247), nustatytus reikalavimus.

2. Asbesto turinčios statybinės atliekos tvarkomos laikantis pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse, taip pat laikantis šių reikalavimų:

2.1. asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti surenkamos atskirai nuo kitų statybinių atliekų;

2.2. birios (asbesto plaušelius išskiriančios) statybvietėje susidariusios asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti sudrėkinamos ir pakuojamos į sandarią plastikinę tarą (dvigubus plastikinius maišus, statines, konteinerius ar kt.). Supakuotos asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti ženklinamos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus;

2.3. asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje gali būti saugomos ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos;

2.4. asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti perduodamos asbesto ar asbesto turinčias statybinės atliekas šalinančioms įmonėms.

3. Asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti šalinamos pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Statybinių atliekų orientaciniai kiekiai: (griovimo darbai)

	Atliekos					Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai	
	Pavadinimas	Kiekis	Agregatinis būvis (kietas, skystas, pasta)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Statistinės klasifikacijos kodas	Pavojingumas	Laikymo sąlygos		Didžiausias kiekis, t
Technologinis procesas	Stiklas	1,2	Kietas	17 02 02	07 12	Nepavojingas	Laikoma vietoje	1,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Betonas	173,9	Kietas	17 01 01	13 11	Nepavojingas	Laikoma konteineryje	5,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Plytos	417,8	Kietas	17 01 02	13 11	Nepavojingas	Laikoma vietoje	2,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Asbestas (demontuojamas vamzdynų apšiltinimas)	0,1	Kietas	17 06 01	13 12	Nuodingas	Drėkinamos ir laikomos plastikinėje taroje	7	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Mediena	1,7	Kietas	17 02 01	07 53	Nepavojingas	Laikoma vietoje	3,0	S1, S2 Išvežama į spec
								LAPAS	LAPŲ
							17	26	0 20
0286-01-TP-SO.AR									

									priėmimo vietas
	Metalas	0,1	Kietas	17 04 05	06 25	Nepavojingos	Laikoma vietoje	0,1	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas

Statybinių atliekų orientaciniai kiekiai: (remonto darbai)

	Atliekos						Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	Pavadinimas	Kiekis	Agregatinis būvis (kietas, skystas, pasta)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Statistinės klasifikacijos kodas	Pavojingumas	Laikymo sąlygos	Didžiausias kiekis, t	
		t							
Technologinis procesas	Stiklas	0,9	Kietas	17 02 02	07 12	Nepavojingos	Laikoma vietoje	1,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Betonas	-	Kietas	17 01 01	13 11	Nepavojingos	Laikoma konteineryje	5,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Plytos	27,2	Kietas	17 01 02	13 11	Nepavojingos	Laikoma vietoje	2,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Asbestas	-	Kietas	17 01 05	13 12	Nuodingos	Drėkinamos ir laikomos plastikiniame taroje	7	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Asbestas (demontuojamas vamzdinių apšiltinimas)	0,1	Kietas	17 06 01	13 12	Nuodingos	Drėkinamos ir laikomos plastikiniame taroje	7	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Mediena	2,4	Kietas	17 02 01	07 53	Nepavojingos	Laikoma vietoje	3,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
	Metalas	1,1	Kietas	17 04 05	06 25	Nepavojingos	Laikoma vietoje	0,1	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas

Statybinių atliekų orientaciniai kiekiai (sklypo sutvarkymas):

Tipas	Atliekos						Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	Pavadinimas	Kiekis	Agregatinis	Kodas	Statistinės	Pavojingumas	Laikymo	Didžiausias	

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAI DA
	18	26	0 21

as	s	nis būvis (kietas, skystas, pasta)	pagal atliekų sąrašą	klasifikacij os kodas	gumas	sąlygos	usias kiekis, t	būdai
	t							
Akmenys	504,0	Kietas	17 05 04	07 12	Nepavo- jingos	Laikoma vietoje	600,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas
Betonas	358,0	Kietas	17 01 01	13 11	Nepavo- jingos	Laikoma kontei- neryje	5,0	S1, S2 Išvežama į spec priėmimo vietas

16.7. Buities, sanitarinių ir higienos patalpų galimos įrengimo zonos

Buities, sanitarinės ir higienos patalpos:

1. persirengimo kambariai ir drabužių spintelės:

1.1. persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengti ten, kur sveikatos arba etikos požiūriu jie negali persirenginėti kitoje patalpoje. Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs Juose turi būti įrengtos sėdimos vietos;

1.2. persirengimo kambariai turi būti reikiamo dydžio, kai reikia, juose turi būti įrengtos drabužių džiovavimo vietos. Taip pat turi būti įrengtos rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Esant tam tikroms aplinkybėms (dirbant su kenksmingomis medžiagomis, esant drėgmei, su nešvarumais ir kitais atvejais), asmeniniai drabužiai ir daiktai turi būti laikomi atskirai nuo darbo drabužių;

1.3. moterims ir vyrams turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu;

1.4. kai persirengimo kambariai pagal šio priedo 17.1.1 punkto pirmą pastraipą nėra būtini, kiekvienam darbuotojui turi būti įrengta rakinama drabužių ir asmeninių daiktų laikymo vieta;

2. dušai ir praustuvai:

2.1. atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbo higienos reikalavimus, darbuotojams turi būti įrengtas reikiamas skaičius dušų.

Dušų kambariai turi būti įrengti atskirai vyrams ir moterims arba turi būti numatyta galimybė jiems atskirai naudotis dušų kambariais;

2.2. dušų kambariai turi būti reikiamo dydžio, kad, laikydamasis atitinkamų higienos normų, kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis. Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo;

2.3. kai nebūtina įrengti dušų, kaip nurodyta šio priedo 17.2.1 punkto pirmoje pastraipoje, netoli darbo vietų ir persirengimo kambarių turi būti įrengtas reikiamas skaičius praustuvų su tekančiu vandeniu (jei būtina - karštu vandeniu). Praustuvai turi būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba sudaryta galimybė jais naudotis atskirai;

2.4. kai patalpos, kuriose įrengti dušai ar praustuvai, yra atskirtos nuo persirengimo kambarių, turi būti įrengti patogūs perėjimai;

3. tualetai ir praustuvai:

3.1. darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių ir dušų arba prausyklų turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų;

3.2. vyrams ir moterims turi būti įrengti atskiri tualetai arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai

16.8. Darbuotojų aprūpinimas geriamuoju vandeniu

Darbuotojų apgyvendinimo patalpose, taip pat netoli darbo vietų darbuotojai turi būti aprūpinti geriamuoju vandeniu ir pagal galimybes kitais gaiviaisiais gėrimais.

Statybvietėse darbuotojams turi būti sudarytos galimybės tinkamomis sąlygomis pavalgyti, prirėkus turi būti priemonės valgiui pasigaminti.

16.9. Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės

Apsauginis šalmas

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	19	26	0
			22

Darbuotojai dirbantys statybvietėje ar asmenys ją lankantys turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 397 reikalavimus.

Kiekvienas šalmas turi būti gamintojo paženklintas:

- nurodytas šalmo tipas;
- šalmo dydis;
- pagaminimo metai ir ketvirtis;
- Europos standarto žymuo;
- CE žyma;
- gamintojo pavadinimas arba identifikacijos ženklas.

Darbo pirštinės

Statybos darbuotojų darbo pirštinės turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 388 reikalavimus.

Kiekvienas darbuotojas privalo dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias darbo pirštines.

Darbo drabužiai

Darbo drabužiai turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 340 reikalavimus.

Profesinė avalynė

Profesinė avalynė turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 346 reikalavimus.

Asmeninių saugos priemonių naudojimas

Visi dirbantieji aprūpinami plaštaką apsaugojančiomis pirštinėmis, batais su nepersmeigiamu padu apsaugine nosele. Žiemos metu papildomai išduodamos pašiltintos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminė striukė.

Suvirintojai mūvi pirštines rankas apsaugančias nuo nudegimų. Dėvi apsauginę odinę prijuostę ir specialią aprangą iš sunkiai degios medžiagos. Avi specialius batus. Naudojasi specialiais apsauginiais skydeliais saugančias akis ir veidą.

Krovinių kėlimo rankomis darbai paskirstomi atsižvelgiant į krovinio svorį, darbo vietos pobūdį, darbuotojų fizines galimybes, jų amžių ir kitus veiksnius.

Siekiant kėlimo metu išvengti rizikos - kroviniai turi būti tinkamai įpakuoti ir kraunami tik tam parinktose bei parengtose vietose.

Darbo metu nuolat keliamų gaminių leidžiama masė kilogramais

Amžius (metais)	Moterys	Vyrai
15-17	10	15
18-39	15	25
Virš 40	10	20

16.10 Darbo apsauga vykdant izoliavimo darbus

Visi izoliavimo darbai vykdomi atsižvelgiant į normų bei techninių sąlygų reikalavimus, griežtai laikantis statybos darbų technologijos projekto.

Ruošdami paviršius izoliuoti, darbininkai turi naudoti apsauginius akinius, respiratorius, pirštines.

Katilai bituminėms mastikoms virti išdėstomi ne arčiau kaip 50 m nuo medžiagų sandėlių. Jie turi būti techniškai tvarkingi, sandarūs ir užpildomi ne daugiau kaip % jų tūrio. Į darbo vietą karštos mastikos turi būti tiekiamos mechanizuotai arba hermetiniuose induose.

Skiedžiant bitumą benzinu, karštas bitumas (iki +70°C) turi būti pilamas į benzina.

Polimerinės medžiagos saugomos uždaruose induose, o ruošiamos specialiose, gerai vėdinamose patalpose, su įrengta ištraukiamąja ventiliacija, esančiose ne arčiau kaip 50 m nuo pramoninių ir gyvenamųjų pastatų, dirbant su bituminėmis ir polimerinėmis medžiagomis, darbininkai turi vilkėti specialiais drabužiais (brezentinėmis striukėmis), mūvėti pirštines, avėti batus, o dirbdami didesniame aukštyje turi prisiegti apsauginius diržus..

Akmens vatos gaminiai turi būti pjaustomi aštriu peiliu. Turi būti įrengta gera nutraukiamoji ventiliacija ypač dirbant uždaroje patalpoje. Jei pjaustymo įranga dirba dideliu greičiu ir į darbo aplinką patenka dulkės, turi būti įrengiamas vietinio oro nutraukimas arba dirbama su kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis. Darbo patalpos ir darbiniai paviršiai turi būti valomi, netinka naudoti sausą valymą. Rekomenduojama valymui naudoti vakuuminius siurblius. Akmens vatos atliekos turi būti surenkamos į sandarius maišus.

Jei yra rizika, kad dulkių kiekis viršija normą ar dulkės dirgina, reikia dėvėti respiratorių (klasė FFP2). Rankų ir odos apsaugai darbininkai privalo dėvėti apsaugines pirštines. Darbo drabužiai turi būti su

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	20	26	0 23

sandariais rankogaliais ir apykakle. Jei akmens vatos gaminiai montuojami akių lygyje ar aukščiau, reikia nešioti apsauginius akinius. Jei dirbantis žmogus nešioja lęšius, jis visada turi dirbti su apsauginiais akiniais. Baigus darbą reikia persirengti. Darbo drabužiai turi būti laikomi ir skalbiami atskirai nuo kitų drabužių

16.11. Darbų sauga atliekant stogo darbus

Dengti stogą leidžiama pradėti tik tada, kai statinio statybos vadovas apžiūri ir patikrina laikančiąsias konstrukcijas, apsauginius aptvarus ir duoda tam leidimą. Užlipti ant stogo ir nultipti nuo jo reikia vidiniais laiptais. Sandėliuoti ant stogo medžiagas ir įrankius reikia taip, kad jie nenuslystų, nenuvirstų, nenukristų ir jų nenuneštų vėjas. Medžiagų, įrankių ir taros kritimo zona turi būti aptverta signaliniais aptvarais. Stogo dengimo vietoje turi būti gaisro gesinimo priemonių komplektas. Ant stogo turi būti pažymimos ir aptveriamos pavojingos zonų ribos. Jeigu stogo darbai vyksta 1,3 m ir aukščiau nuo žemės paviršiaus ir dirbama arčiau kaip 2 m nuo aukščio skirtumo ribos, būtina įrengti kolektyvines apsaugos priemones (apsauginius stogo aptvarus).

Draudžiama ant stogo dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.

Prieš atliekant darbus vietose, kur yra kritimo iš aukščio pavojus, rekomenduojama patikrinti darbuotojų sveikatą. Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.

16.12. Darbų saugos ir priešgaisrinės priemonės

Ypatingą dėmesį reikia kreipti į tai, kad:

- 1) pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę;
- 2) duobės, tranšėjos, angos būtų aptvertos;
- 3) pavojingos zonos būtų pažymėtos gerai matomais įspėjamaisiais ženklais.
- 4) aikštelėje ir darbų vykdymo zonose būtų pažymėti praėjimai ir pravažiuojimai;
- 5) žemės darbai prie esamų inžinerinių tinklų būtų vykdomi rankiniu būdu ir dalyvaujant atitinkamų žinybų atstovams-elektriniai mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- 6) iki statybos pradžios turi būti sudarytas darbų vykdymo projektas.

Vykdam statybą, priešgaisrinės apsaugos klausimais vadovautis "Statybos ir montavimo darbų vykdymo priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis".

Statybos aikštelėje turi būti skydas su inventoriumi: 2 kibirai; 2 kirviai; 2 laužtuvai; kopėtelės; kablų; 0,5 m smėlio dėžė; 2 gesintuvai; 2 kastuvai.

16.13. Laikinių administracinių ir gamybinių patalpų įrengimas

Patalpų pavadinimas	Skaiciavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovų patalpos	Vienam žmogui	5 m ²
Drabužinės	Vienam žmogui	1,13 m ²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m ²
Drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos	Vienam žmogui	0,20 m ²
Poilsio ir valgymo patalpos	Vienam žmogui	1 m ²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m ² (mažiausiai 8m ²)
Dušinės	Atsižvelgiant į gamybos proceso sąlygas: viena dušinė 15 žmonių; viena duršinė 7 žmonėms; viena dušinė 5 žmonėms	Dušo kabina – 1,75 m ² Persirengimo patalpa – 2,0 m ²
Tualetai	Vienas tualetas 30-čiai žmonių	Kabinos dydis 1,2x0,8 m

16.14. Laikinojo vandentiekio įrengimas

Laikinas vandentiekis įrengiamas gamybos, ūkio ir buities reikmėms, apsaugai nuo gaisro. Jei apsaugai nuo gaisro vandens reikia daugiau negu kitiems tikslams (gamybiniais ir buitiniams), vandentiekio tinklai apskaičiuojami tik pagal vandens poreikį apsaugai nuo gaisro. Vandentiekio vamzdžių skersmuo apskaičiuojamas pagal didžiausią vandens poreikį įvairiems tikslams per valandą.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	21	26	0 24

Vandens poreikis apsaugai nuo gaisro nustatomas toks, kad vienu metu galėtų būti prijungti du gaisriniai hidrantai ir kiekvieno vandens debitas būtų 5 l/s. Mažesnei kaip 10 ha teritorijai vandens poreikis = 10l/s.

16.15. Laikinieji keliai

Statybvietės keliai, patekę į pavojingą zoną, turi būti pažymėti specialiais ženklais, o eismas kontroliuojamas.

Laikinaisiais keliais statybvietėje tiekiamos statybinės medžiagos, konstrukcijos, detalės. Jie tiesiami nuo esamų nuolatinių kelių, kad būtų galima privažiuoti prie sandėlių, darbo vietų, mechanizmų, pagalbinių pastatų.

Projektuojamo pastato laikinojo kelio važiuojamosios juostos plotis 3,5 m - eismas vienas.

Mažiausias atstumas nuo kelio iki medžiagų laikymo aikštelės - 1 m, iki statybos aikštelės aptvaro - 1,5 m.

16.16. Saugus darbas konstrukcijas pakraunant, iškraunant ir laikant sandėliuose

Pakrovimo ir iškrovimo darbai paprastai atliekami mechanizuotai, vadovaujantis standartu ir atitinkamų transporto priemonių eksploatavimo taisyklėmis.

Aikštelė, kurioje vykdomi pakrovimo ir iškrovimo darbai, turi būti lygi (<5° nuolydžio). Krovinių kėlimo mechanizmai, įranga, konteineriai turi atitikti standartus ir technines sąlygas. Kroviniai prikabinami inventorinėmis pakabomis (stropais) arba specialiais įtaisais. Neleidžiama kabinti pastovumo neturinčius krovinius.

Sandėliuose medžiagos arba konstrukcijos turi būti laikomos taip, kad savaime nepasislinktų, nenusmuktų arba nenusiristų.

Medžiagų ir konstrukcijų laikymo sandėliuose būdas turi atitikti standartus arba technines sąlygas. Dulkinės medžiagas reikia laikyti silosuose, bunkeriuose, dėžėse ir kitose uždaruose talpose, nuodingas, degias ir sprogias medžiagas - hermetiškai uždarytuose induose. Rūgštis galima laikyti tik apipintuose stikliniuose buteliuose ir vėdinamose patalpose.

16.17. Medžiagų ir gaminių sandėliavimas

Visi įrankiai, dažai, vinys, individualios saugos priemonės ir pan. sandėliuojami uždaruose sandėliuose.

Akmens vatos gaminiai turi būti laikomi gamykliniame įpakavime ir apsaugoti nuo mechaninių pažeidimų ir drėgmės, tol kol bus panaudoti.

Tarp atvirų medžiagų laikymo aikštelių būtina palikti 1 m tarpą nuo kelio. Tarp medžiagų ir konstrukcijų dviejų gretimų rietuvių turi būti paliktas 1 m pločio tarpas, o gretimos rietuvės kraunamos su 0,2 m tarpu. Sandėliavimo aikštelė turi būti lygi, 1-3° nuolydžio. Augalinis sluoksnis turi būti pašalintas, o supiltas gruntas gerai suplūktas.

16.18. Pastabos, kiti darbai ir bendri nurodymai

1. Kvalifikaciniai reikalavimai statybos rangovui ir subrangovams:

Statybos rangovas ir subrangovai privalo atitikti Lietuvos Respublikos Statybos Įstatymo 15 straipsnio nustatytus reikalavimus bei turėti LR Aplinkos ministerijos išduotą atestatą, leidžiantį vykdyti sutartyje numatytus darbus.

2. Kvalifikaciniai reikalavimai bendrųjų ir specialiųjų statybos darbų vadovams ir specialistams:

Statybos bendrųjų ir specialiųjų statybos darbų vadovai ir specialistai turi turėti reikiamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, atestatus, sertifikatus LR įstatyminės bazės nustatyta tvarka.

Rangovas privalo palaikyti ryšį su Lietuvos Respublikos kontroliuojančiomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus bei savo sąskaita ištaisyti trūkumus kuriuos jie atras šių patikrinimų metu.

Rangovas privalo vykdyti visus Lietuvos Respublikos normatyvinius reikalavimus ir taisykles, išleistas bet kurios valdžios įstaigos, kurios jurisdikcijoje randasi statybos aikštelė.

Atvežti į statybos aikštelę gaminiai sandėliuojami griežtai prisilaikant reikalavimų, kurie yra nurodyti tų tipinių gaminių brėžinių nuorodose, jei tai bus individualūs gaminiai.

Statybiniai gaminiai tiekėjų turi būti atvežami tam tikslui skirtomis autotransporto priemonėmis.

Visi atvežti į statybos aikštelę gaminiai turi atitikti techninėse specifikacijose nurodytiems reikalavimams bei turėti gaminių pasą ar sertifikatą. Prie jo nurodomas gamyklos indeksas ir gaminių markė. Žymės prie gaminių turi būti padarytos nenuplaunamais dažais ir gerai matomos.

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	22	26	0
			25

Priimant medžiagas ar surenkamas stambiagabaritines konstrukcijas, atvežtas į statybos aikštelę, reikia patikrinti ar elementų matmenys atitinka nurodytus pasuose, ar nepažeisti gaminiai, jų įdėtinės dalys ir fiksuojančios detalės bei montavimo kilpos, ar elementų kokybė atitinka reikalavimus.

Statybos techninis prižiūrėtojas turi teisę apžiūrėti gaminį ir nustatyti jo atitikimą projekte nurodytam. Radus gamyklinius defektus, įtrūkimus, nudaužtus kampus, per didelį įlinkį, faktūros skirtumus ir kitus trūkumus, nurodytus tų gaminių techninėje dokumentacijoje, tokie gaminiai statyboje nenaudojami.

Visi statybos-montavimo ir kiti darbai turi būti atliekami prisilaikant projekto konstrukcinės, architektūrinės, inžinerinių tinklų ir kitų projekto dalių aiškinamųjų raštų (tekstinės dalies) nurodymų ir pastabų.

Visos surenkamos konstrukcijos bei kiti gaminiai ir medžiagos užkabinamos ir atkabinamos pagal technologiniame (darbų vykdymo) projekte pateiktas stropavimo schemas. Darbininkai dirba pagal pateiktą konstrukcijų montavimo schemą laikydamiesi visų saugumo reikalavimų ir montavimo technologijos, nurodytos darbų vykdymo technologinėse kortelėse (schemose).

Medžiagos, gaminiai, surenkamos konstrukcijos ir kitos priemonės sandėliuojamos tam skirtose vietose, pagal sandėliavimo schemas. Tarp rietuvų turi būti palikti ne mažesni kaip 1 m tarpai. Dirbant ant rietuvų, kurių aukštis didesnis kaip 1,5 m, būtina naudoti pristatomas kopėčias. Birios, smulkios, kitos apdailinės ar drėgmės bijančios medžiagos turi būti sandėliuojamos uždaroje patalpose. Tam tikslui panaudojamas statybininkų vagonėlis

17. Galimų avarių tyrimas ir pasekmių likvidavimas

Pastato rekonstravimo projekte pateikiami sprendiniai, kuriais siekiama pagerinti pastato būklę. Visi darbai turės būti vykdomi griežtai laikantis DT 5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“ ir statybinių procesų technologinio eiliškumo. Įvykus nelaimingam įvykiui, statybos vadovai apie jį privalo skubiai pranešti teritorinei darbo inspekcijai bei gelbėjimo tarnybai. Avarijos pasekmių tyrimu užsiima atitinkamos teisės saugos tarnybos bei tam tikslui sudarytos tyrimo komisijos

18. Statybai reikalingi resursai

Buitinėms ir administracinėms patalpoms pastatomi konteinerinio tipo kilnojamieji statybininkų nameliai. Pagrindiniai mechanizmai ir transporto priemonės statyboje gali būti pakeistos ir kitomis analogiškėmis ar panašiomis.

Statybos aprūpinimui elektros energija, įrengiama laikina oro ei. tiekimo linija. Vandenį, atitinkantį higieninius reikalavimus, statybietės reikmėms siūloma tiekti cisternose.

Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas arba įrengiama laikina kanalizacija nutekamiems vandenims ir įvairioms atliekoms pašalinti iš sanitarinių ir buitinių patalpų (dušinių, prausyklių, tualetų) į kanalizacijos tinklą. Į jį nukreipiamos buitinių patalpų nuotekos.

Laikinas vandentiekis pajungiamas nuo vandentiekio įvado arba vandentiekio tinklų įrengiant skaitliuką. Klojami plastikiniai arba metaliniai vamzdžiai. Vasarą skirstomieji tinklai gali būti iš guminių arba audeklinių žarnų, nutiestų ant žemės, o magistraliniai - iš metalinių vamzdžių, įleistų į žemę arba paklotų ant žemės paviršiaus ir apsaugotų nuo pažeidimų. Geriamas vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su Užsakovu. Vienam žmogui pagal normas reikalingas poreikis yra 30 l/para. Statybos eigoje vanduo gali būti atvežamas į statybos aikštelę bačkose ar kitokiose tarose, o taip suderinus su Užsakovu naudoti vandenį iš esamų san. mazgų.

Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo postas prie įvažiavimo į statybietės teritoriją.

Pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami rangovo technologiniame projekte

Ratinis kranas	1 vnt.;
Perforatorius	5 vnt.;
Pjaustymo įranga	2 vnt.;
Specializuotas automobilis	2 vnt.;
Bortinis automobilis	2 vnt.;
Grunto tankintumas (rankinis)	2 vnt.;
Kompaktinis ekskavatorius mažos kaušo talpos	1 vnt.;
Kiti smulkesni mechanizmai	2 kompl.;

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	23	26	0 26

Nurodyti mechanizmai ir jų kiekiai statyboje gali būti rangovo nuožiūra pakeisti kitais, analogiškais.

19. Techninės priežiūros organizavimas

Statinio statybos techninę priežiūrą, vykdo statytojo (užsakovo) paskirtas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) ir specialiųjų statinio statybos techninės priežiūros dalių vadovai;

Reikalavimai kvalifikacijai:

- **Bendrąją** (bendrųjų statybos darbų) techninę priežiūrą turi atlikti vienas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas). Darbai: žemės darbai (statybos sklypo reljefo tvarkymas, pamatų duobių, iškasų, tranšėjų kasimas ir užpylimas); hidroizoliacija; stogų įrengimas; apdailos darbai*; kiti panašaus profilio darbai. Statinių gupė: administracinės paskirties pastatai.
- **Specialiųjų statybos darbų** statinio statybos techninę priežiūrą turi atlikti po vieną specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovą. Darbai: **mechanikos darbai** (statinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas; šilumos gamybos įrenginių montavimas; statinio šildymo, vėdinimo sistemų įrengimas; **elektrotechnikos darbai** (statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimas; procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas. Statinių gupė: administracinės paskirties pastatai.

20. Geodezinės kontrolė (periodiškumas, tvarka, ataskaitos)

Geodezinė kontrolė vykdoma įrengus bei nužymėjus nuogrindą.

21. Statybos darbų organizavimas

Klientai statybos metu į savivaldybės pastatą pateks kaip ir iki rekonstravimo per pagrindinį įėjimą. Šoninis įėjimas skirtas personalui dirbančiame pagalbiniame korpuse. Virš jo įrengiamas stogelis. Klientų ir personalo transporto priemonių parkavimas lieka kaip ir iki rekonstravimo darbų pradžios gatvėje, arba šalia esančioje parkavimo aikštelėje už statybos zonos. Kiemo teritorijoje parkavimas bus negalimas dėl statybinių medžiagų sandėliavimo darbų, buitinių, statybinių konteinerių sumontavimo. Pastoliai turi būti uždengti apsaugine plėvele, dėl įrankių kritimo pavojaus.

Šlaitinio stogo danga ardoma dalimis, atsižvelgiant į orų prognozes. Išardytoje vietoje atliekami projekte numatyti statybosdarbai, šlaitai uždengiami plėvele.

Montuojant ir betonuojant perdangą, perdangų sijas būtina paremti. Reikia įtaisyti montažinės atramas, niveliuoti jas ir patikrinti ar jos taisyklingai įrengtos pagal techninę dokumentaciją. Montažinėms atramoms reikia naudoti stogo esamą konstrukciją, įvedant papildomas medinės sijas, nes esamas perdanginis pagal statinio ekspertizės aktą Nr. 22 - 34E neatlaiko papildomos apkrovos. Prieš perdangos Teriva montavimą būtina atlikti esamo fasado stiprinimo darbus, žiūr. brėžinį fasado remontas.

22. Darbų atlikimo grafikas

	Mėnesio numeris											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stogo šiltinimas*												
Cokolio šiltinimas												
Sienų šiltinimas												
Langų keitimas**												
Šildymas **												
Vėdinimas												
Apdailos (atstatymo) darbai												

*-stogo ardymo darbai atliekami nesant kritulių

** - vykdoma tik šiltuoju metų laikotarpiu (ne šildymo sezono metu)

Grafikas turi būti koreguojamas atsižvelgiant į darbų pradžios mėnesį

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	24	26	0 27

23. Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas

Techninis prižiūrėtojas privalo būti statybvietyje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę;

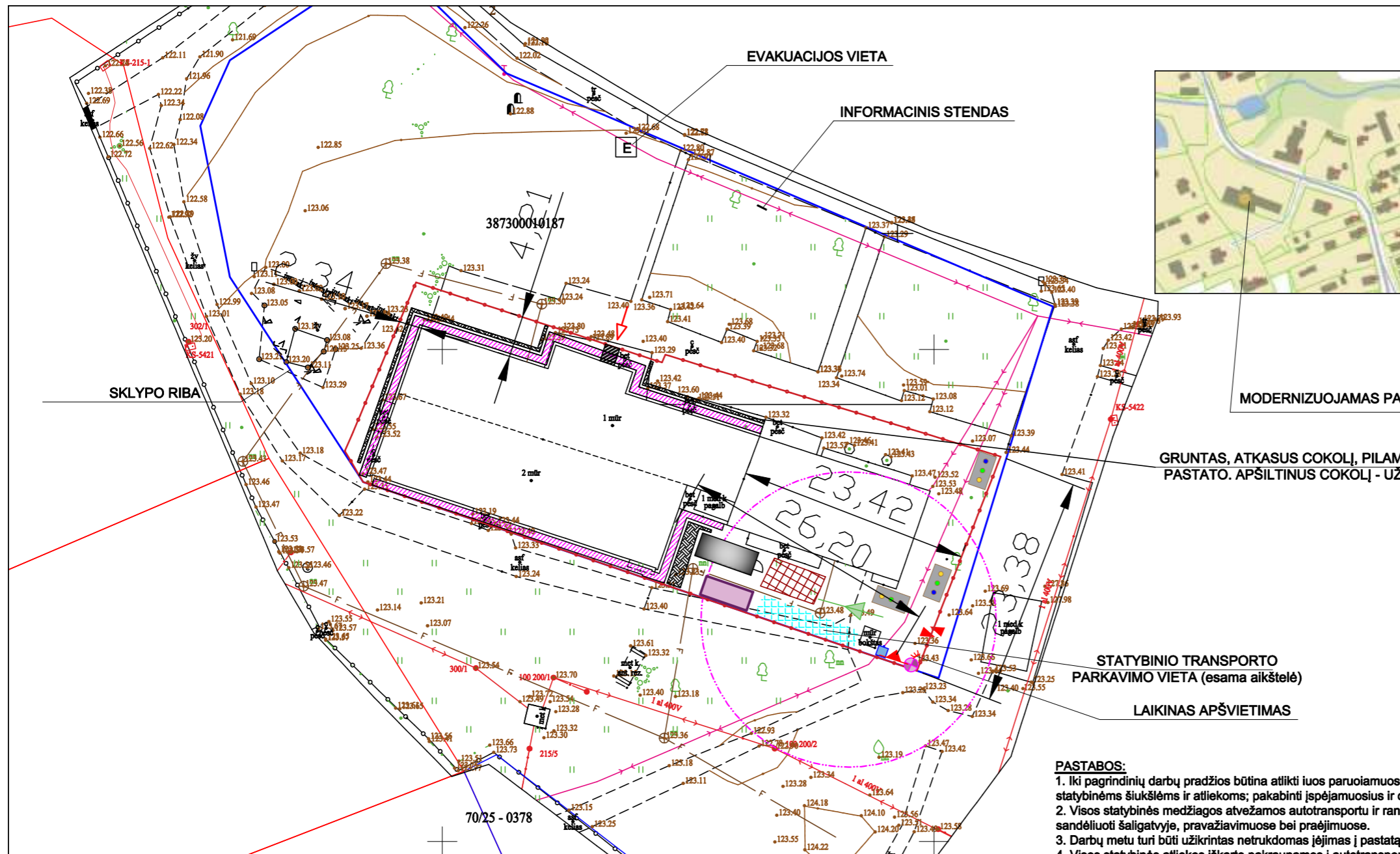
Pavadinimas	Minimalus valandų skaičius	Projektuojamo statinio laiko skaičiavimo vienetai	Valandų skaičius projektuojamam statiniui	Pastabos
Projekto nagrinėjimas (1000 m ² pastato ploto)	80	648,57	51,89	
Bandymai (vienai inžinerinei sistemai)	8	1	8	šildymas
Stogas (1000 m ²)	36	565,22	20,35	
Fasadai ir langai 1000 m ²	64	630	40,32	
Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	52	3595	385,79	
Elektros inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	48	3595	186,94	
Vandentiekio inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	28	9641,00	172,56	
Apdailos darbai (1000 m ²)	42	55,28	2,32	
Statybos sklypo tvarkymas (1000 m ²)	40	2567	102,68	
Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	12	12	144	12 val. x12 mėn
Užbaigimo komisija	24		24	

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	25	26	0
			28

24. ATSTUMAI IKI GRETIMŲ PASTATŲ

0286-01-TP-SO.AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	26	26	0
			29

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis prieš rekonstravimą	Kiekis po rekonstravimo	Pastabos
I. SKLYPAS				
1. sklypo plotas	m ²	3483	3483	
2. sklypo užstatymo intensyvumas	%	21	14	
3. sklypo užstatymo tankis	%	21	16	
II. NEGYVENAMIEJI PASTATAI				
1. Pastatų rodikliai (bendras ir aptarnaujamų žmonių skaičius)		265	265	Pagal GS šali
2. Pastato bendrasis plotas*	m ²	875,32	649,59	
3. Pastato naudingasis plotas*	m ²	710,05	484,32	
4. Pastato tūris*	m ³	4189	3595	
5. Aukščių skaičius	vnt.	2	2	
6. Pastato aukštis*	m	7,1	7,3	
		4,3	4,5	
8. Energinio naudojimo klasė		-	B	
9. Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė		C	C	
10. Statinio atsparumo ugniai laipsnis		I	I	
11. Šilumos perdavimo koeficientai U, W (m ² *K)		Cokolis - 2,70 Siena - 1,27 Rūsio perdanga - 1,14 Stogas - 1,17 Langai - Dūrys -	Cokolis - 0,173 Siena - 0,183 Rūsio perdanga - 1,14 Stogas - 0,176 Langai - 1,3 Dūrys - 1,6	
2. INŽINERINIAI TINKLAI				
Šilumos tinklas (FE vamzdis DN50, geoterminių gręžinių pajungimui)	m	-	110	Nesudėtingas II grupės statinys Naujas statytas
3. KITI STATINIAI				
Automobilių aikštelė (betoninės trinkelės)	m ²	-	83	
Atvažiuojamoji dangla	m ²	-	180	
Betoninių trinkelų aikštelė, takai	m ²	-	378	

- PASTABOS:**
- Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti tuos paruošiamuosius darbus: įrengti laikiną darbo zonos aptvėrimą; pastatyti laikinus konteinerius statybinėms šiukšlėms ir atliekoms; pakabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus.
 - Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu ir rankiniu būdu arba keltu paduodamos į darbo vietą. Draudžiama medžagas ir gaminius sandėliuoti šaligatvyje, pravažiavimuose bei praėjimuose.
 - Darbų metu turi būti užtikrintas netrukdomas įėjimas į pastatą.
 - Visos statybinės atliekos iškart pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į atliekų perdirbimo vietą. Iki darbų pradžios būtina sudaryti sutartį su statybinės atliekas užvaldančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą.
 - Visi statybiniai mechanizmai turi būti tvarkingi. Degalų ir tepalų nutėkėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Iš darbo zonos į gatvę išvažiuojančio autotransporto ratai turi būti švarūs, o esant reikalui, nuplaunami vandeniui.
 - Statybos eigoje išardytos arba apgadintos esamos dangos turi būti pilnai atstatytos pagal pirmąją padėtį. Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais ir projektu.
 - Įėjimai į pastatą uždengiami apsauginiais stogeliais.
 - Statybos metu turi būti nepažeisti ir išsaugomi visi inžineriniai tinklai esantys prie pastato ir pastate (geriamojo vandens tiekimo, buitinių ir lietaus nuotekų surinkimo, elektros, dujotiekio, šildymo, interneto ir telefono). Statybos metu atsiradus tinklų gedimams ar įvykus avarijoms, už gedimų ir avarijų likvidavimą atsako Rangovas.
 - Atsiradus pavojingai zonai už statybvietės aptvėrimo, privalo dalyvauti reguliuotojas ir pašaliniai asmenys nukreipti saugiu taku.
 - Vykdamas darbus iškviešti atitinkamų inžinerinių tinklų administruojančių įmonių atstovus. Prie tinklų kasimo darbus vykdyti rankiniu būdu.

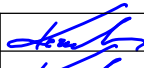

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

- 1 MODERNIZUOJAMAS PASTATAS
- STATYBOS AIKŠTELĖS APTVĖRIMAS
- NUOTEKŲ TINKLŲ DARBO ZONA
- APSAUGINĖ ZONA
- LAIKINI UŽDARI SANDĖLIAI
- LAIKINIS SANDĖLIAVIMO AIKŠTELĖS
- PRIEŠGAISRINIS SKYDAS SU RŪKIMO VIETA
- BIOTUALETAS
- LAIKINAS APŠVIETIMAS
- STATYBINIŲ ATLIEKŲ KONTEINĖRIS 3,5x1,8 M (7 M3)
- ĮVAŽIAVIMAS, IŠVAŽIAVIMAS
- ĮĖJIMAS Į PASTATĄ
- STATYBINIS BUITINIS KONTEINERIS RANGOVAMS 6x2,5 M
- RŪKIMO ZONA
- KĖLIMO ĮRANGOS STOVĖJIMO VIETA
- STOGELIS VIRŠ ĮĖJIMO
- PASTOLIAI
- GRUNTO LAIKYMAS ATKASUS COKOLĮ
- EVAKUACIJOS VIETA

0	2022 - 09	STATYBOS LEIDIMUI (KONKURSUI)			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR IŠLEIDIMO PRIEŽASTIS			
KVAL. DOK. NR.			DOKUMENTO PAVADINIMAS: KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
18319	SPV	ROMAS KERULIS			
36754	SPDV (SO)	ROMAS KERULIS			
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS: VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ UŽSAKOVAS: VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS		DOKUMENTO ŽYMUO: 0286-01-TP-SO-B-01	LAPAS 1	LAPŲ 1

Rekonstruojamas pastatas

0	2022 - 09	STATYBOS LEIDIMUI (KONKURSUI)			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR IŠLEIDIMO PRIEŽASTIS			
KVAL. DOK. NR.				DOKUMENTO PAVADINIMAS: KULTŪROS PASKIRTIES PASTATO VILNIAUS G. 13, VALKININKUOSE, VARĖNOS R. SAV., REKONSTRAVIMO PROJEKTAS	
18319	SPV	ROMAS KERULIS		DOKUMENTO PAVADINIMAS:	
36754	SPDV (SO)	ROMAS KERULIS		TRANSPORTO JUDĖJIMO SCHEMA	
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS: VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖ UŽSAKOVAS: VARĖNOS KULTŪROS CENTRAS			DOKUMENTO ŽYMUO:	
				0286-01-TP-SO-B-02	
				LAPAS	LAPŲ
					31